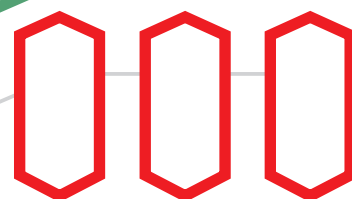

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ВОЈВОДИНЕ

Хајдук Вељкова 1, 21000 Нови Сад, Србија

Број 1/2, Новембар 2017

Реч лекара

клиничког центра Војводине

www.kcv.rs

ИМПРЕСУМ

„Реч лекара Клиничког центра Војводине“

Број 1/2, година 1, новембар 2017. године
тираж: 300 ком

Адреса

Клинички центар Војводине
ул. Хајдук Вељкова 1, 21000 Нови Сад
Тел: 021-487-2226, 021-484-3484
емаил: kcv.edukacije@kcv.rs

Издавач

Клинички центар Војводине

За издавача

в.д. директора: проф. др Петар Сланкаменац

Главни и одговорни уредник

Доц. др Мирјана Живојинов

Заменик уредника:

Проф. др Едита Стокић

Уређивачки и редакциони одбор

- 1) Доц. др Зоран Гојковић
- 2) Проф. др Золтан Хорват
- 3) Проф. др Тихомир Вејновић
- 4) Проф. др Зоран Милошевић
- 5) Проф. др Катарина Шарчев
- 6) Проф. др Зоран Стошић
- 7) Проф. др Зоран Комазец
- 8) Проф. др Злата Јањић
- 9) Проф. др Вук Секулић
- 10) Проф. др Владимир Пилија
- 11) Проф. др Виктор Тил
- 12) Проф. др Весна Туркулов
- 13) Проф. др Снежана Томашевић Тодоровић
- 14) Проф. др Снежана Бркић
- 15) Проф. др Радован Вељковић
- 16) Проф. др Павле Милошевић
- 17) Проф. др Нада Вучковић
- 18) Проф. др Мирослав Миланков
- 19) Проф. др Милица Медић Стојаноска
- 20) Проф. др Љиљана Гвозденовић
- 21) Проф. др Кармен Станков

- 22) Проф. др Ивана Урошевић
- 23) Проф. др Игор Веселиновић
- 24) Проф. др Игор Митић
- 25) Проф. др Гордана Јовановић
- 26) Проф. др Горан Стојиљковић
- 27) Проф. др Горан Марушић
- 28) Проф. др Драгомир Дамјанов
- 29) Проф. др Артур Бјелица
- 30) Проф. др Александра Дицков
- 31) Проф. др Александар Кираљ
- 32) Проф. др Петар Вулековић
- 33) Прим др Бранислава Јаковљевић
- 34) Др Жељко Живановић
- 35) Др Романа Мијовић
- 36) Др Олгица Латинковић Бошњак
- 37) Др Александар Кнежевић
- 38) Доц. др Зоран Голушин
- 39) Доц. др Сања Вицковић
- 40) Доц. др Радмила Жеравица
- 41) Доц. др Љиљана Јованчевић
- 42) Др Душанка Суботић
- 43) Доц. др Драган Николић
- 44) Доц. др Борис Голубовић

Припрема и штампа

Штампарија „Фелтон“, Стражиловска 17, Нови Сад
021-66-22-867

Лектор

Драгица Пантић

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
61

РЕЧ лекара Клиничког центра Војводине : информативно–едукативно стручни часопис лекара Клиничког центра Војводине / главни уредник Мирјана Живојинов. – Год. 1, бр. 1/2 (2017)–. – Нови Сад : Клинички центар Војводине, 2017–. – 30 cm

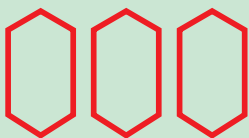
Два пута годишње

ISSN 2560–3779

COBISS.SR-ID 313861127

Захваљујемо

Регионалној лекарској комори Војводине
и штампарији „Фелтон“.

САДРЖАЈ

Реч директора КЦВ	2	Клиника за очне болести	41
Реч уредника	3	Клиника за гинекологију и акушерство	43
Нови сад - од убошког дома, 1730. године до Клиничког Центра Војводине	4	Клиника за медицинску рехабилитацију	48
Клиника за абдоминалну, ендокрину и трансплантациону хирургију	9	Центар за патологију	49
Клиника за неурохирургију	11	Центар за судску медицину	50
Клиника за васкуларну и трансплантациону хирургију	13	Центар за лабораторијску медицину	51
Клиника за ортопедску хирургију и трауматологију	14	Центар за радиологију	54
Клиника за урологију	16	Поликлиника	57
Клиника за пластичну и реконструктивну хирургију	18	Ургентни центар	60
Клиника за максиларно-лицну и оралну хирургију	19	Организациона јединица - одсек за интерну ревизију	63
Клиника за анестезију и интензивну терапију	21	Клиника за урологију Клиничког Центра Војводине – једина установа која ради уродинамичка испитивања	65
Клиника за нефрологију и клиничку имунологију	23	Посета делегације Гоњеља	66
Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма	25	Колеге из израела у посети код нас	66
Клиника за гастроентерологију и хепатологију	27	Корак ка сарадњи	66
Клиника за хематологију	28	Механичка тромбектомија	67
Клиника за неурологију	30	Операција на мозгу пацијента у будном стању	67
Клиника за психијатрију	33	Изведена прва операција колена код хемофиличара	68
Клиника за инфективне болести	35	Прва уградња титанијумских имплантата – велики корак на пољу реконструкције деформитета костију лица и базе лобање	69
Клиника за кожно-венеричне болести	37	Клиника за гинекологију и акушерство КЦВ лечење неплодности	70
Клиника за болести ува, грла и носа	39		

РЕЧ ДИРЕКТОРА КЦВ

Уважене колегинице и колеге, пред нама је први број нашег часописа *Реч лекара*. Мисао о овом часопису јавила се пре годину дана и требало је доста напора свих нас, а посебно уредника да се идеја оствари.

Премиса идеје настанка овог часописа је да, ако не запишемо шта смо урадили, други неће препознати наш труд и успех. Жеља нам је да се залагање и успеси наших истакнутих стручњака забележе у оквирима једног целовитог записа, како бисмо могли пратити сопствени рад и пружити могућност другима да сазнају шта ми радимо.

Само име часописа указује да ће пратити реч струке и све стручне искораке и напретке лекара нашег центра. Наш рад је заснован на знању, професионалном односу и високим вредностима моралног кодекса па верујем да ће таквих искорака бити што више и да ћемо стварати све боље услове за рад и пружање услуга нашим болесницима. Својим колегама желим и надаље пуно успеха, а уредништву много посла.

в. д. директора КЦ Војводине

Проф. др Петар Сланкаменац

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштоване колегинице и колеге, имам велику част и јединствену прилику да учиним нешто за нашу установу а то је овај часопис који је промотивног али и едукативног карактера. *Реч лекара Клиничког центра Војводине*, баш како је и назване представља реч свих нас запослених лекара у овој установи. На идеју о изради овог часописа дошла сам размишљајући и о вашем и о свом раду, труду, ентузијазму, времену проведеном у учењу и одрицању – све за добро наших пацијената и за репутацију установе у којој радимо. Размишљајући свакодневно о вашим бесаним ноћима на дежурствима, стресу којем сте изложени, критикама и углавном повременим похвалама на које сте такође већ углавном навикли, произашла је идеја да имамо часопис Клиничког центра Војводине који ће на јединствен начин промовисати и приказати са каквим кадром располажемо и какве процедуре ви, драге колеге и колегинице, свакодневно радите без обзира на све потешкоће са којима се веома често сусрећете.

Стигло је неко чудно време, време у коме је тешко рећи лепу реч, тешко мало застати и похвалити добро учињено и урађено и при томе радити посао где грешка није дозвољена, односно недопустива је. А ви, радите добро,

пожртвовано и професионално, често уморни, понекад и са личним проблемима, издижете се изнад свега тога и помажете и спасавате животе других људи. Из истих разлога *Реч лекара Клиничког центра Војводине* треба да постоји и да заживи како би се баш на овом месту, у овом часопису, оставио и писани траг о раду наше установе коју заправо чини труд и стручност свих нас.

Ово је, као што знате, први број али и први пут да осмишљавамо наш часопис и желим овим путем да захвалим свима вама који сте помогли, на било који начин, да представимо нашу установу. Примедби знам да ће бити, али то смо ми, увек мало подозриви, критични уз коментар: „Могло је и боље“. И ја се слажем и сложићу се увек да можемо боље – због тога смо заправо и добри јер тежимо најбољем. Стога, све сугестије примам веома одговорно и са задовољством да би сваки наредни број часописа **Реч лекара Клиничког центра Војводине** био бољи.

Драге моје колегинице и колеге, желим вам много личног и професионалног успеха.

С поштовањем
Доц. др Мирјана Живојинов

НОВИ САД – ОД УБОШКОГ ДОМА, 1730. године ДО КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА ВОЈВОДИНЕ

Др Владимир Сакач

Од вајкада кажу да важи, а важиће и надаље, занавек, да што се прошлости свих места и градова света тиче, па и Новог Сада, чињеница је да – ГРАД ЧИНИ ЉУДЕ, А ЉУДИ ЧИНЕ ГРАД!

У односу на Нови Сад, може се с поносом слободно рећи, ДА СУ СЕ ПРАВИ ЉУДИ НАЛАЗИЛИ НА ПРАВОМ МЕСТУ У ПРАВО ВРЕМЕ!

Садашњи Нови Сад је настао стицајем историјских околности, када је крајем XVII века аустријска царевина решила да на месту постојеће, вековима присутне Петроварадинске тврђаве изгради нову, монументалну као бастион, препреку ка надирућој турској империји, „па да Турци никада више не кроче на тло Европе“. Са бачке стране Дунава, наспрам тврђаве, формирана је војна јединица да обезбеди прилив потребног кадра и грађевинског материјала – и настаде насеље, место. Година 1694. је први званични помен, првобитно Рацко село, потом Шанац, Петроварадински шанац....

Васколики свет различитих нација, народа и вероисповести почео се насељавати у месту, а свако је са собом доносио својствену културу, знање, занате, вештине, историју... И десило се да се без обзира што су били становници

најмлађег места на овим просторима, тадашњи „Шанчани“, прикупили довољно средстава, а биле су велике паре потребне, па да у царствујушћој Вијени, Бечу, код цара откупе право да постану житељи Слободног краљевског града, 1. фебруара 1748. Тако је настао Нови Сад, Нојзац, Неопланта, Ујвидек, Неофитон.

Но, тадашњи житељи испољили су и жељу да брину једни о другима, о болеснима, незбринутима, немоћнима и – изградили су 1730. *Nosocomium*, Убоги дом, прву хоспиталну установу на просторима тадашње Војводине, у порти Николајевске цркве. Беше невелика, капацитета 8-10 кревета, те је тадашњи владика Висарион Павловић, 1741. изградио нову од чврстог материјала на спрат и установио – Висарионову православну болницу, а у коју су примани на негу и за лечење мештани свих вероисповести. Уважени сенатор тадањи, Тома Андерле, отворио је и прву апотеку на нашим просторима – „Код Црног арапина“ 1740. године, те католичку болницу 1745. године, а тадашњи „хирурзи“ су основали први занатски цех у граду 1753. *Compagnia chirurgicilis*. Јевреји основаше своју болницу 1801. у склопу њиховог светог друштва *Хевра Кадиш*, тако да је Нови Сад почетком XIX века имао три болнице. Први здравствени радници у месту беху лекари из Војне болнице у Петроварадину, те бабице, фелчери, хирурзи..., а први стално запослени лекар беше и први

Др Јован Апостоловић

лекар српског националног уопште и први са степеном факултетском дипломом – др Јован Апостоловић (1731–1770), који се у васцелој Европи тада прочуо због своје докторске тезе, наиме о томе „како људска осећања утичу на здравље“!

Град је нарастао, спрема 20.000 становника по попису је имао представнике чак 39 различитих народа и нација! Следила је Велика буна, револуција у Аустроугарској монархији 1848/49, бомбардовање града с Петроварадинске тврђаве, губитак две трећине кућа и становништва; срушене су две болнице... Две-три деценије је требало а да се дође на пређашње стање. Ал' управо у том периоду Новосађани успеше да град постане „Српска Атина“, „Рацки Париз“; Матица српска се настанила у граду; основало се Српско народно позориште, Библиотека, многе школе и неколико гимназија, (српска, мађарска, немачка, јеврејска, грчка) а кренуше и прва привредизација и индустријализација града.

Наравно, Новосађани не заборавише и бригу о здрављу – 1859. изградила се Мала градска

болница, потом Болничка задруга Трговачке омладине коју је водио чувени др Илија Огњановић Абуказем, а пошто све то није задовољавало потребе бриге о здрављу становништва, градска управа је на месту садашње Економске школе изградила 1873. године Велику варошку болницу. По први пут на нашим просторима једна болница је имала два одељења – за ранарство и унутрашње лекарство, тј. хируршко и интерно, а 1892. се изградило и Заразно одељење, те Одељење за лечење „суве болести“ – туберкулозе. Капацитет болнице био је око 160 постеља, а у склопу интерног одељења био је и део „за жене које болују у бабињама и од женских болести“, те кожно-венерично, очно, ушно и посебно одељење за умоболне.

Град је из године у годину напредовао, у њему су живели и радили и Змај, Лаза Костић, Ђура Јакшић, Светозар Милетић, Јаша Игњатовић, др Андрејевић Јолес, др Младен Јојкић, Батут и Морски и многи други знаменити људи тог времена. И Велика болница постаде ускоро недовољна по капацитету, те се на месту данашњег Клиничког центра, тада је то била сама периферија града, изградила нова Градска болница по павиљонском типу, а која је почела да ради 1909. са постељним фондом од 400 кревета, посебно је била болничка апотека и просектура, да би се 1912. изградило и Антитрахомно и Очно одељење са 96 постеља. Први управник болнице, а и шеф Порођајног и Дерматовенеролошког одељења био је тада чувени лекар др Александар Шандор Шосбергер (први царски рез, рендгенски апарат, Васерманова анализа, први аутомобил у граду – везују се за његово име); Интерно и Заразно одељење водио је др Ђура Трифковић, Хируршко др Фердинанд Нандор Брезовски, Антитрахомно и Очно др Јефта Стојаковић. За време Првог светског рата болница је радила као Војна болница аустроугарске војске. После рата и успостављања Краљевине СХС, потом Југославије, управник је др Ђура Трифковић (1919–1932), а 1921. болница постаје Општа државна болница коју од 1932. до 1941. године води др Риста Милетић Шаин.

Шеф хирургије био је др Станко Матановић, Гинекологије др Миладин Величковић Свињарев, Кожно-венеричног др Јован Ненадовић, Очног др Борислав Мирић, Просектуре др Павле Штрасер. У периоду 1920–1922 изграђују се нове зграде у којима су и данас Инфективна клиника и Пастеров завод; 1927. формира се Одељење за ОРЛ са шефом др Слободаном Матићем, те Ортопедско под вођством др Николе Правдице, а наредне 1928. почиње да ради и Рендгенолошко одељење које је водио др Димитрије Несторовић. Шеф Апотеке био је магистар Светозар Аларгић. Између два рата у Новом Саду основано је и Друштво лекара, Лекарска комора, Хигијенски завод... Пред Други светски рат болнички капацитет био је од око 500 кревета, а за време рата болница је радила под мађарском влашћу.

Др Ђура Јовановић – Киндер Ђура

После Другог светског рата управник болнице постаје угледни зубни лекар др Радивој Каленић, а болница постаје Главна покрајинска болница. Оснивају се и прва два дечја одељења које су водили др Ђура Јовановић – Киндер Ђура и др Стојан Калуђерски, а 1947. настаје и Покрајинска дечја болница. Гинекологија се

Др Александар Шандор Шосбергер

просторно одвојила од хирургије са сопственом операционом салом, а под вођством др Страхиње Маринкова оснива се и Централни клинички лабораторијум 1946. Одељење за стоматологију основано је 1949. године, управник је био др Озрен Џигурски; Прихватилиште за душевно измењене болеснике водио је др Трифун Цветковић до 1951. када се формира Одељење за неуропсихијатрију са др Немањом Вурдељом на челу. После Војне станице за трансфузију крви (др Петар Шварц) наставило је са радом болничко цивилно одељење (др Димитрије Стануловић), а Завод је настао 1963. са првим специјалистом трансфузиологом др Маријом Радичев. Одељење за анестезију су водили др Миленко Берић и потом први специјалиста др М. Нинковић. Посебно Уролошко одељење је настало 1952. (др Коста Попов и др Димитрије Јеремић), а самостално Ортопедско-трауматолошко 1956. године (др Владимир Ражељ). Од 1957. функционише и засебно одељење Дечје хирургије које је од 1959. водио др Душан Јовановић, а исте године је основан и Институт за туберкулозу Војводине у Сремској Каменици на челу са др Стеваном Голдманом, почео је да ради 1960. када је формирано и посебно Одељење за физикалну медицину и рехабилитацију са управником др Борисом Недвидеком. Адаптира се и зграда Просектуре, настаје и Па-

Др Станко Матановић

толошка анатомија (др Владимир Плавец), те настаје и Центар за криминалистику, те Судска медицина под руководством др Мирослава Шовљанског. Управници болнице су после Каленића били хирург др Нестор Тодоровић, потом др Ђорђе Малетић, те др Светислав Цвејић.

Значајан моменат у историји здравства града представљало је оснивање Медицинског факултета 1960. године, а болница је постала основна

наставна база факултетског рада и наставничког кадра, те 1962. постаје Клиничка болница. Први управник био је др Имре Милер, а потом др Александар Свирчевић, др Лазар Илић... Одељења су редом постајале Клинике, формиране су и многе нове – Неурохирургија (др Милутин Перишић), Васкуларна (др Петар Петровић), Максифацијална (др Владимир Чањи), Пластична (др Бранислав Богданов), а посебно су се издвајале интернистичке гране – кардиологија, пулмологија, онкологија, нефрологија са клиничком имунологијом, ендокринологија, дијабетес и болести метаболизма, гастроентерохепатологија, хематологија, те оперативне клинике у Сремској Каменици – кардиоваскуларна, грудна и гинеколошко-онколошка, а у оквиру дечјих болести посебне клинике за педијатрију, дечју хирургију и рехабилитацију.

Данас ходи време Клиничког центра Војводине у Новом Саду.

С надом и вером да смо и ми запослени прави људи који су се ту нашли у право време на правим местима и да честито радимо своје послове!

Данашњи изглед зграде Ургентног центра

O HAMA

КЛИНИКА ЗА АБДОМИНАЛНУ, ЕНДОКРИНУ И ТРАНСПЛАНТАЦИОНУ ХИРУРГИЈУ

Клиника за абдоминалну, ендокрину и трансплантациону хирургију је једна од највећих и најзначајнијих организационих јединица у оквиру Клиничког центра Војводине у Новом Саду, како по броју запослених тако и по обиму посла који се на њој обавља. Клиника располаже са 54 кревета који се налазе у старој згради и који углавном примају болеснике који се лече у елективном оперативном програму као и 14 кревета на Одељењу трансплантационе хирургије. Као посебно одељење, које је просторно измештено у Ургентни центар, постоји Одељење ургентне хирургије са 15 кревета на којем се збрињавају трауматизовани болесници (најчешће саобраћајни трауматизам) као и болесници са акутним хируршким обољењима.

Клиника је организационо и функционално подељена на пет одељења: Одељење за хепатобилијарнопанкреатичну хирургију, Одељење колоректалне хирургије, Одељење за гастроинтестиналну хирургију, Одељење ендокрине хирургије и Одељење минимално инвазивне хирургије. Свако одељење има свог начелника, одељенске лекаре и организациону сестру који учествују у лечењу болесника примењујући принципе добре клиничке праксе, прописане акредитационим поступком и најсавременијим светским сазнањима.

Сваке године на нашој клиници се лечи око 3.000 болесника, код којих се уради преко 2.500

оперативних захвата из домена обољења дигестивног тракта и ендокриног система.

Клиника је препозната по дугој традицији и dobrim резултатима у лечењу обољења хепатобилијарног тракта као и у лечењу обољења панкреаса. На Одељењу хепатобилијарнопанкреатичне хирургије лече се болесници са бенигним обољењима (калкулроза жучне кесе и жучних путева са свим могућим компликацијама, паразитарна обољења јетре и жучних путева – ехинококна болест, нека ређа обољења билијарног тракта); болесници са трауматским и јатрогеним повредама жучних водова као и болесници са малигним обољењима јетре (примарни и метастатски тумори) и обољењима жучних путева. Хирургија панкреаса која се обавља на Клиници је техничко-технолошки организована на принципима врхунских универзитетских центара и развија се у озбиљан регионални центар у којем се на годишњем нивоу обавља око стотинак хируршких интервенција због малигнома панкреаса. На Клиници се обавља и хируршко лечење компликација хроничног и акутног панкреатитиса, обољења чија је инциденција велика у нашој регији. С обзиром да је калкулроза жучне кесе и жучних водова болест са великом инциденцијом у нашој регији, у оквиру ургентног и елективног оперативног програма годишње се уради близу 800 операција одстрањивања жучне кесе и калкулуса из жучних водова, од којих се већина изводи лапароскопским путем. Као терцијарна здравствена установа, Клиника је и референтни центар за лечење компликација из области хепатобилијарне хирургије и има одличну сарадњу са регионалним болницама у околини.

Хирургија јетре заузима посебно место у раду Клинике, са више од 50 ресекционих операција годишње. Као водећи центар у хирургији јетре, Клиника је највећи и најуспешнији трансплантациони центар у земљи, са више од 30

успешно урађених трансплантација јетре. Едукација кадрова из ове области вршена је у водећим светским трансплантационим центрима, а протеклих година савремено је опремљено Одељење за трансплантациону хирургију. Изузетан напор је уложен у развој донорске мреже, тако да је и Донорски регионални центар смештен у оквиру Клинике, а тренд је да у овој области постанемо један од репрезентативних центара у региону.

Значајно место у свакодневном раду заузима и оперативно лечење обољења горњег дела дигестивног тракта, тако да се сваке године уради више од 30 операција због карцинома желуца, више десетина операција због улкусне болести, као и преко 150 захвата због инфламаторних, механичких и туморских обољења танких црева.

У области лечења обољења колона и ректума, Клиника заузима водеће место на територији Војводине, са више од 250 оперативних захвата годишње код болесника са малигним и инфламаторним обољењима дебелог црева. Посебно место има развој минимално инвазивне, односно лапароскопске хирургије у третману ових болесника, која последњих година представља стандард у овој области хирургије. Све операције на дебелом цреву које се спроводе на класичан начин, последњих година равноправно се изводе и лапароскопском методом. Изузетна пажња се поклања едукацији млађих хирурга, који се од почетка усмеравају ка савлађивању лапароскопске оперативне технике. Лекари са клинике активни су учесници у раду Друштва колопроктолога Југославије и прате трендове у овој хирургији, тако да се на Клиници изводе најсавременији оперативни захвати на дебелом и завршном цреву.

Иако са хируршке стране не представља велики изазов, хирургија запаљења црвуљка одн. „слепог“ црева представља значајан део патологије која се лечи на нашој клиници. Сваке године се уради близу 500 операција због акутне и хроничне упале црвуљка, а значајан проценат болесника се оперише лапароскопском методом, што значајно скраћује дужину хоспитализације и лечење уопште.

Ништа мање важна није ни хирургија кила трбушног зида, са преко 500 операција кила на годишњем нивоу. У овој области лекари са Клинике имају истакнуто место у области едукације – до сада је спроведено девет курсева континуиране медицинске едукације из домена хирургије ингвиналних и вентралних кила за хирурге из целе земље и региона. И у овој области посебно место заузима лапароскопска хирургија, посебно за рецидивне препонских кила, као и за хијаталне киле, за које је Клиника референтни центар.

У области ургентне хирургије, лекари са Клинике су свакодневно ангажовани на дужности шефа хируршког тима Ургентног центра и на тај начин најактивније учествују у збрињавању последица трауматизма, како у организационом, тако и у оперативном смислу. Примењују се савремени принципи „контроле штете“ код политрауматизованих болесника, као и дефинитивно збрињавање најтеже повређених болесника из целе Војводине.

На Клиници је запослено 19 лекара, 52 сестре и четири болничарке.

Клиника за абдоминалну, ендокрину и трансплантациону хирургију је наставна база Катедре за хирургију Медицинског факултета у Новом Саду и центар за образовање студената медицине и стоматологије на српском и енглеском језику, као и специјализаната из абдоминалне и других грана хирургије. На Клиници је запослено шест професора хирургије, један доцент и два асистента.

Лекари Клинике: проф. др Дејан Иванов (управник), проф. др Светозар Сечен, проф. др Павле Милошевић, проф. др Зоран Милошевић, проф. др Катарина Шарчев, проф. др Радован Вељковић, доц. др Горан Петаковић, асист. др сц. Александар Глуховић, прим. др сц. Небојша Мољевић, прим. др сц. Миливоје Вуковић, др Милан Корица, др Ненад Катанић, др Деан Бјелајац, др Бранислав Рајков, др Дејан Петровић (специјалисти) и асист. др Урош Милошевић, др Јелица Аларгић, др Јелена Косјер (специјализанти) и др Душан Пејић (клинички лекар).

КЛИНИКА ЗА НЕУРОХИРУРГИЈУ

Лекари клиника за неурохирургију

Нови Сад је културно, привредно, политичко и административно средиште АП Војводине, модеран универзитетски град изникао на традицији континуитета културног развоја. То је град музеја, галерија и интернационално препознатљивих културних манифестација.

Клинички центар Војводине је врхунска, високоспецијализована здравствена институција највишег ранга, а истовремено је и највећа наставно-научна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду. Такође је и јединствени ургентни и болнички центар за град Нови Сад и читав регион Јужне Бачке.

Почетак неурохирургије у Новом Саду и Војводини у вези је са формирањем Неурохируршког одељења у оквиру тадашње Клинике за хируршке болести Клиничке болнице у Новом Саду, средином априла месеца 1962. године. Данас, Клиника за неурохирургију ради као самостална клиника у сарадњи са другим клиникама, центрима и самосталним одељењима у саставу Клиничког центра Војводине у Новом Саду.

Основна делатност Клинике је пружање здравствених услуга из свих области неурохирургије. Ми лечимо повређене са краниоцеребралним повредама, пацијенте са цереброваскуларним обољењима, интракранијалним туморима, спиналном патологијом, патологијом периферних нерава, инфекцијама централног нервног система и хроничним болним стањима.

Преко Одељења ургентне хирургије Ургентног центра, вршимо збрињавање повређених и других ургентних стања из области неурохирургије. Преко службе у Специјалистичкој поликлиници врше се прегледи и приједи пацијената чија стања захтевају елективно неурохируршко лечење. Током године, прегледа се више од 5.000 пацијената.

На Клиници се збрињавају пацијенти са повредама и обољењима из следећих области:

- Краниоцеребралне повреде – збрињавање повређених и са најтежим краниоцеребралним повредама као и политрауматизованих пацијената;

- Цереброваскуларне болести – третман обољења код пацијената са интракранијалним анеуризмама, А–В малформатима, као и једног дела пацијената са спонтаним интрацеребралним крварењима. Код пацијената са спонтаним субарахноидалним крварењима врши се хитна дијагностика, након чега, у случају индикације, следи и хитно хируршко или ендоваскуларно лечење;
- Интракранијални тумори – оперативно збрињавање интракранијалних тумора, а даље лечење пацијената спроводи се према саветима Онколошке комисије која ради у оквиру специјалистичке службе на Поликлиници;
- Спинална патологија – лечење пацијената са дегенеративним болестима кичменог стуба као и пацијената са туморима у кичменом каналу;
- Патологија периферних нерава;
- Инфекције централног нервног система и
- Функционална неурохирургија и хирургија бола.

На Клиници данас ради седам лекара специјалиста неурохирурга и три лекара на специјализацији и један клинички лекар. На клиници су запослена два редовна професора, један доцент као и пет асистената на Катедри за хирургију.

Будући да савремена медицина носи неопходност мултидисциплинарног приступа у лечењу пацијената, рад лекара на Клиници за неурохирургију одвија се у присној сарадњи са сродним гранама медицине у оквиру Клиничког центра Војводине.

Одржавамо редовне контакте са неурохируршким кућама у земљи, региону и референтним установама у Европи и Америци. Негујемо традицију да се један део специјалистичких студија обави у иностранству ради што квалитетније едукације и упознавања са најновијим

трендовима у савременој неурохирургији. Након положеног специјалистичког испита наши лекари похађају курсеве и друге скупове намењене стручном усавршавању из изабраних области неурохирургије континуирано се едукујући и унапређујући знања и вештине. Лекари наше клинике редовни су учесници европских и светских конгреса неурохирурга и објављују радове у референтним биомедицинским публикацијама.

Постељни фонд Клинике износи 28 болесничких кревета на одељењу и пет кревета на Одељењу полуинтензивне неге. Током године, на Клиници за неурохирургију Клиничког центра Војводине хоспитализује се преко 1.000 пацијената, од чега се преко 700 лечи оперативно.

Наставна и научна делатност. Неурохируршка клиника КЦВ је наставна база Медицинског факултета у Новом Саду. На Клиници се осим стручног обавља и едукативни и научноистраживачки рад. Наставници Клинике изводе наставу и практичне вежбе из хирургије на свим смеровима и студијским групама у склопу основних, последипломских и специјалистичких студија на Медицинском факултету у Новом Саду; у свакој академској години ангажовани су и као ментори студентских научних радова и дипломских радова студената свих смерова. Комисија за полагање специјалистичког испита из неурохирургије састављена је од професора са наше клинике.

Наставници са Неурохируршке клинике, као професори по позиву, изводе наставу из неурохирургије и на другим факултетима у нашој земљи и током године одрже више стручних предавања у оквиру Српског лекарског друштва. Као професори по позиву на нашој клиници ангажовани су проф. др Тамаш Доци са Неурохируршке клинке у Печују, Република Мађарска, и проф. др Иван Ћирић, *University of Chicago, Illinois, Pritzker School of Medicine*.

КЛИНИКА ЗА ВАСКУЛАРНУ И ТРАНСПЛАНТАЦИОНУ ХИРУРГИЈУ

Клиника за васкуларну и трансплантациону хирургију

Оснивањем Клинике за хируршке болести Клиничке болнице у Новом Саду током 1962. године, као наставне базе новоформираног Медицинског факултета (основаног 1960. године), под руководством проф. др Драгољуба Димковића, започиње и ера васкуларне хирургије у Новом Саду. Утемељивач ове гране хирургије био је проф. др Петар Петровић, шеф Одсека за васкуларну хирургију (1970–1978), начелник Одељења за ангиохирургију (1978–1986) и први управник Клинике за васкуларну и трансплантациону хирургију (1988–1995). У периоду 1995–2007. године, Клиником је руководио проф. др Светолик Аврамов, а од јуна 2007. управник Клинике је проф. др Владан Поповић.

Клиника за васкуларну и трансплантациону хирургију данас представља модерну здравствену установу која запошљава 11 лекара, 40 медицинских техничара и располаже са 29 болесничких постеља. Основну делатност чини хируршки оперативни третман болести периферних крвних судова и на годишњем

нивоу на Клиници се изведе око 1.000 хируршких интервенција из области: хирургије аорте, периферних артерија горњих и доњих екстремитета, екстракранијалне каротидне болести, ангиоакцеса, венске хирургије, трансплантације органа; Клиника такође покрива и поликлиничку амбулантну службу и ургентну службу васкуларне хирургије кроз рад Ургентног центра КЦВ.

У рад Клинике је инкорпорирана васкуларна лабораторија, а у сарадњи са Центром за радиологију годишње се обави знатан број инвазивних дијагностичких процедура (500) и ендоваскуларних интервенција (200). Као терцијарна здравствена установа представља стручну и организациону подршку регионалним хируршким болницама Војводине и покрива подручје са ког гравитира близу 1.500.000 становника.

Клиника за васкуларну и трансплантациону хирургију, као наставна база Медицинског факултета у Новом Саду са три професора, два доцента и три асистента, организује теоријску и практичну наставу за основне, последипломске и специјалистичке студије из области хирургије, васкуларне хирургије и ургентне медицине; учествује у више националних пројеката; активно партиципира у раду Европског удружења васкуларних хирурга и Европског удружења кардиоваскуларних хирурга; учествује у уређивању медицинских часописа, а издавачку делатност употпуњује редовним ангажовањем на националним и интернационалним стручним смотрама и објављивањем научних саопштења и оригиналних радова у медицинским часописима.

КЛИНИКА ЗА ОРТОПЕДСКУ ХИРУРГИЈУ И ТРАУМАТОЛОГИЈУ

Лекари клинике за ортопедску хирургију и трауматологију

Клиника за ортопедску хирургију и трауматологију Клиничког центра Војводине у Новом Саду данас је модерна болница која спроводи лечење и здравствену негу пацијената са траумом или обољењима локомоторног апарата. Почела је да ради 1930. године у Новом Саду, где су водећи хирурзи тог времена почели да лече пацијенте са ортопедским тегобама. Након Другог светског рата, у оквиру Главне покрајинске болнице, развило се Одељење за ортопедску хирургију и трауматологију, које је 1956. године прерасло у Клинику за ортопедску хирургију и трауматологију, вођену искусним хирурзима тога доба. Велики допринос у збрињавању ортопедских пацијената дала је др Кетрин Макфејл (*Katherine MacPhail*), која је оформила Дечји санаторијум за лечење туберкулозе костију у Сремској Каменици, који је био у функцији до 1992. године. Године 1963., Болница у Сремској Каменици припојена је тадашњој Клиници за хируршка обољења, затим је постала Одељење за ортопедију а посебно је оформљено Одељење за трауматологију. Последњих

година двадесетог века, доктори овог одељења су активно учествовали у процесу лечења и ортопедских и трауматолошких болесника.

Модерне технике остеосинтезе у третману прелома успешно су савлађиване годинама уназад. Интрамедуларна остеосинтеза постала је свакидашња метода у збрињавању трауматизованих пацијената иако се интрамедуларни закључавајући клинови користе још од осамдесетих година прошлог века. Прва протетска замена зглоба кука урађена је 1969. године, а данас годишње се имплантира око 500 протеза кука. Прва протеза зглоба колена је имплантирана још 1990. године, а сада се сваке године имплантира око 350 протеза колена. Коштани алотрансплантати су уведени 1980. године, а тренутно се редовно користе у ревизионим операцијама кука, као и ревизионим операцијама предњег укрштеног лигамента. Спортска трауматологија је увек имала значајно место на Клиници за ортопедску хирургију и трауматологију. Прва артроскопска менисектомија урађена је 1993. године, а артроскопски асистирана

лигаментопластика – реконструкција предњег укрштеног лигамента колена 1998. године. Од тада је урађено око 330 реконструкција предњег укрштеног лигамента годишње, као и око 300 артроскопских интервенција на зглобу колена, рамена, лакта и скочном зглобу. Артроскопски асистирана реконструкција зглоба рамена уведена је 2010. године. Спинална (кичмена) траума годинама се успешно решава са веома dobrim резултатима.

Клиника за ортопедску хирургију и трауматологију представља наставну базу Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду. Наши стручњаци, наставници и сарадници, публикују велики број радова у домаћим и светски признатим научним часописима. Многе младе генерације ортопедских хирурга наставиле су истовремено и научну и академску каријеру на Медицинском факултету. Експериментална хирургија започета је још крајем прошлог века, од када је написан и одбрањен велики број мастер радова и докторских теза, чији су резултати

приказани на бројним конгресима, како у земљи, тако и у иностранству. Такође, многи наши млади доктори своја искуства стичу у ортопедским центрима широм Европе. Данас на Клиници за ортопедску хирургију и трауматологију ради 23 доктора, 47 сестара и медицинских техничара, шест физиотерапеута и три медицинска статистичара. Годишње се на Клиници уради око 2.400 операција, као и одрже бројни испити за студенте и за специјализанте ортопедије. С обзиром да је Клиника наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, на Клиници за ортопедску хирургију и трауматологију тренутно су запослени не само као специјалисти и специјализанти ортопедске хирургије и трауматологије него и у наставно-научној делатности Медицинског факултета: три редовна професора, четири доцента, четири асистента и осам сарадника у настави – асистенти приправници. Управник Клинике за ортопедску хирургију и трауматологију од марта 2016. године је по други пут проф. др Мирослав Миланков.

Клиника за ортопедску хирургију и трауматологију

КЛИНИКА ЗА УРОЛОГИЈУ

Децембра 2017. навршава се 65 година постојања и рада Клинике за урологију Клиничког центра Војводине. Више од пола столећа за просечан људски век је значајан период за одрастање, сазревање и постизање резултата, за афирмацију и углед. У историји једног значајног скупа људи, уједињених истим циљем и заношћу, то је период од детињих корака до адолесценције, сазревања и пуног деловања.

Историјат урологије у Новом Саду почиње давне 1948. када је др Коста Попов, уролог при другом хируршком одељењу Главне покрајинске болнице основао Уролошки одсек. Године 1952. одсек прераста у Уролошко одељење при Хируршком одељењу. Одељење је имало 25 кревета у сутеренским просторијама, водио га је специјалиста уролог и лекар на специјализацији, а пацијенте су неговале часне сестре. Године 1953. Одељење добија још 25 кревета, и даље је у сутерену, а урађено је 197 операција. Године 1964., када је саграђена Интерна клиника, Уролошко одељење се сели у зграду где се и данас налази. Уролошко одељење добија Одсек за дијализу 1970., међу првима у земљи. Године 1972. дограђена је зграда за дијализу, а на спрату се налазе две уролошке операционе сале. Паралелно са урологијом одраслих рађена је и дечја урологија до 1973. када је основано Одељење дечје урологије на Дечјој хируршкој клиници. Године 1977. на Одељењу ради 10 лекара и 20 медицинских сестара, а оперисано је 448 пацијената. Значајно реновирање инфраструктуре урађено је и тада је оспособљена за рад трећа операциона сала 2006.

Године 2016. на Клиници ради 14 лекара специјалиста урологије као и два лекара на специјализацији и 34 медицинске сестре, са постељним фондом од 47 кревета. Оперисано је 1.429 пацијената, урађено 798 ESWL процедура и прегледано у Специјалистичкој поликлиничкој служби 25.226 пацијената.

Од оснивања Одељења, трудимо се да у стопу пратимо развитак савремене урологије. Од 1979., набавком инструментаријума, рутински се раде трансуретралне електроресекције простате и тумора мокраћне бешике. Уводе се савремене методе дијагностике и лечења у сарадњи са другим клиникама и институтима. У сарадњи са Институтом за радиологију 1985. урађена је прва нефролитолапаксија, само неколико година после увођења ове методе у Европи. Поред стандардних операција од 1986. раде се радикалне цистектомије. Године 1986. урађене су прве две кадаверичне трансплантације бубрега у сарадњи са осталим клиникама Института за хирургију. ESWL (*extracorporeal shockwave lithotripsy*) уведен је 1988. године. Од 2009. започела је примена лапароскопске хирургије. Клиника се интензивно бави дијагностиком и лечењем свих уролошких обољења, превасходно малигнитета, литијазе, мушког инферилитета и поремећаја мокрења.

Стручно-научна активност лекара и медицинских сестара је врло изражена. Лекари су чланови како домаћих тако и светских организација уролога. Активно учествују у свим светским скуповима и објављују радове у домаћим и страним часописима. Медицинске сестре активно учествују на сестринским стручним скуповима. На Клиници за урологију раде два редовна и два ванредна професора, три доцента и два

Клиника за урологију

асистента, који свакодневно учествују у програмима додипломске и последипломске наставе на српском и енглеском језику.

Уродинамичко испитивање (или краће – уродинамика) бави се испитивањем бешике и суседних мишића. Примењује се када су искориштене све стандардне дијагностичке методе, а још увек не знамо узрок поремећаја мокрења. Употребивши речи пацијента, неколико је могућих разлога да се уради уродинамика:

- „Бежи ми мокраћа, лекови не помажу“;
- „Узимао сам лекове (или сам оперисан), али и даље лоше мокрим“;
- „Сви налази су уредни, а ја и даље имам проблеме са мокрењем“ или
- „Имао сам повреду (или операцију) кичме“.

Инконтиненција урина јесте невољно отицање урина из бешике. Око 30% жена старијих од 50 година има овај проблем, али се тек свака десета јави лекару због тога. Годинама уназад проблем је био што лекари нису имали начин да поставе тачну дијагнозу и да утврде коме би операција могла да помогне пре него што засеку ножем.

Данас, није више тако. Уродинамичко испитивање нам омогућава да утврдимо тачно која врста „бежања мокраће“ је у питању. Тек када то утврдимо, могуће је прецизно одредити начин лечења: вежбе, лекови, стимулације струјом, мала интервенција или већа операција. Ако треба оперисати, на основу овог испитивања можемо утврдити тачно која операција би била најпогоднија у ком случају и шта жена може да очекује од операције.

Отежано мокрење је чест проблем код старијих мушкараца, али се некада јавља и код млађих људи, као и код жена. Приликом мокрења, бешика треба да се празни релативно брзо и ефикасно, без напрезања и без чекања на почетак мокрења. Било које одступање од наведеног може указивати на поремећај пражњења бешике:

- чекање на почетак мокрења,
- слаб или испрекидан млаз,
- осећај неиспражњености након мокрења или
- напрезање при мокрењу.

Једини начин да сазнамо да ли је слаб млаз узрокован слабошћу бешике или сужењем мокраћне цеви јесте уродинамичко испитивање.

Тегобе са мокрењем некада могу бити веома нејасне и тешко је утврдити њихов узрок. Свим пацијентима који имају проблеме са мокрењем уради се стандардни сет уролошких испитивања: анамнеза, физикални преглед, лаб. анализе, различита снимања (ултразвучно, рендгенско, компјутеризованом томографијом, магнетно-резонантно).

По добијању резултата, најчешће се успешно постави дијагноза и приступа се лечењу. Уколико након реченог немамо прецизну дијагнозу, спроведена терапија не доводи до побољшања, а проблеми са мокрењем упорно трају, можемо претпоставити да постоји тзв. функционални поремећај мокрења и неопходно је спровести функционално (уродинамичко) испитивање.

Након сваке повреде кичме, циљ нам је да обезбедимо пражњење урина и очувамо функцију бубрега. Уколико је повреда узроковала спинални шок, чим се успоставе рефлекси треба урадити уродинамичко испитивање. Тек након уродинамичког испитивања доносимо одлуку како решити пражњење и сакупљање урина код пацијента (стални катетер, интермитентне катетеризације, цистостома, кондом катетер, пелене, пресецање сфинктера, пенис клема...) Уродинамичко испитивање није један поступак већ скуп неколико различитих метода. Не примењују се све методе код сваког пацијента јер би то било скупо, дуготрајно и беспотребно. Неинвазивна испитивања су једноставна, јефтина и дају обиље корисних података. На основу њих, доносимо одлуку да ли је уопште потребно излагати пацијента скупљем и непријатнијем испитивању. Ако је потребно, инвазивно испитивање се посебно заказује и захтева пласирање једног танког катетера у бешику и једног танког катетера у анус. Након урађеног инвазивног испитивања, лекар би требало да зна тачан узрок тегоба са мокрењем и начин даљег лечења.

КЛИНИКА ЗА ПЛАСТИЧНУ И РЕКОНСТРУКТИВНУ ХИРУРГИЈУ

Основана је као одељење 1964. године. Први управник био је проф. др Бранислав Богданов, којег је наследио проф. др Стеван Обрадовић. Тада, као и сада, на Клиници се лече болести и повреде из домена пластичне и реконструктивне хирургије на територији Војводине. Клиника је у функцији центра за опекотине Војводине и збрињава акутне повреде изазване термичким факторима и последице тих повреда. Опекотине се још од раних осамдесетих година лече по принципима за савремени третман, и после Клиничког центра у Љубљани, први лечимо опекотине тангенцијалном некректомијом. Клиника је лидер у збрињавању повреда и обољења шаке и у томе је примарни, секундарни и терцијарни ниво организације. Лекари ове клинике су још осамдесетих година увели микрохируршку технику у збрињавању повреда шаке и покривању великих дефеката ткива. Највише казуистике отпада на оперативном лечењу тумора коже, од којих је меланом најзначајнији. Клиника је један од носилаца пројеката за испитивање овог тумора и дала је запажене научне радове, магистарске и докторске тезе из ове области. Активно смо

учествовали у формирању националног водича за лечење овог најмалигнијег тумора људске популације и једна је од првих кућа у Србији која је увела биопсију лимфног чвора стражара као поступак у лечењу меланома коже. Лекари Клинике активно учествују у решавању повреда и дефеката након ресекција ткива са другим специјалностима (гинекологија, абдоминална хирургија, васкуларна хирургија, ортопедска хирургија, урологија и онкологија). Клиника је једина пластична и реконструктивна кућа, која у Војводини дежура 365 дана у години и наставна је база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду. Клиника за пластичну и реконструктивну хирургију има седам специјалиста и два специјализанта. Од наставног кадра, Клиника има једног професора, два доцента и два асистента. Управник Клинике је проф др Злата Јањић. Специјалисти који раде на Клиници су: прим. др Драган Момчиловић, доц. др Младен Јовановић, доц. др Јелена Николић, др Александра Поповић и асист. мр сц. мед. Марија Маринковић. Специјализанти на Клиници су: асист др Ненад Ђерманов и др Мирослав Томић.

Клиника за пластичну и реконструктивну хирургију

КЛИНИКА ЗА МАКСИЛОФАЦИЈАЛНУ И ОРАЛНУ ХИРУРГИЈУ

Клиника за максилофацијалну и оралну хирургију основна је 1949. године као специјализована хируршка клиника Института за хирургију Покрајинске болнице у Новом Саду. Први управник Клинике био је прим. др Озрен Џигурски (1949–1963); наследио га је прим. др Владимир Чањи (1963–1993) а потом је управник Клинике био проф. др Јован Ристић (1993–2004). Од самог оснивања, Клиника је била водећа установа у региону за лечење обољења максилофацијалне регије. Прим. др Владимир Чањи увео је иновативне технике у реконструкцији дефеката не само максилофацијалне регије (коришћење удаљених режњева на петелци за реконструкцију дефеката максилофацијалне регије) чиме је Клиника за максилофацијалну и оралну хирургију заузела важно место у хирургији главе и врата у тадашњој држави (СФРЈ). Тако је 1952. године на Клиници урађен први тубуларни режањ, а 1983. године први Аруанов пекторални режањ и то само три године након што је представљен у стручној литератури. Године 1999. урађена је прва дистеракциона остеогенеза на Клиници за максилофацијалну хирургију; 2002. године јејунални графт а 2004. године режањ трапезијуса. Слободни префабриковани радијални режањ урађен је први пут 2005. године.

Лекари Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију од тада прате свестике трендове у техникама реконструкције дефеката регије главе и врата, те се поред удаљених режњева на петелци данас користе и слободни микроваскуларни коштани и кожни режњеви за реконструкцију дефеката максилофацијалне регије. Биопсија сентинелног чвора код оралних планоцелуларних карцинома такође спада у једну од техника коју су лекари наше клинике међу

првима у земљи користили у терапији оралних карцинома.

Основна делатност клинике је хируршко лечење обољења главе и врата и то трауматских оштећења меких и коштаних ткива главе и врата, тумора и инфекција меких и коштаних ткива вилица, уста и врата. Посебно треба нагласити хируршко лечење урођених и стечених деформитета главе и врата као и лечење поремећаја оклузије у сарадњи са ортодонтима са Клинике за стоматологију Војводине. Хирурзи Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију се баве и хируршким лечењем обољења максилофацијалне регије код деце.

Артроскопија темпоромандибуларног зглоба представља новину у терапији обољења темпоромандибуларног зглоба на Клиници за максилофацијалу и оралну хирургију; једина смо установа у Србији која обавља ову процедуру. На једноставан и за пацијента комфоран начин се могу решити различита болна стања темпоромандибуларног зглоба, на велико задовољство и лекара и пацијената.

Клиника за максилофацијалну и оралну хирургију

У сарадњи са Техничким факултетом Универзитета у Новом Саду и Универзитетом у Кардифу крајем прошле године урађен је први индивидуални титанијумски имплантат за јагодичну кост: реконструкција јагодичне кости овом техником први пут је урађена у Србији. Ова сарадња отвара нове могућности и лекари Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију се надају да ће бити настављена са циљем увођења нових техника у реконструкцији коштаних дефеката максилофацијалне регије.

Клиника има три одељења: Трауматологију, Онкологију и Одељење поликлиничке службе.

Стационарни део Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију има 21 болесничку постељу. Код хоспитализованих болесника годишње се просечно уради око 750 оперативних захвата у општој анестезији и просечно 620 амбулантних интервенција у локалној анестезији.

Запослени

Управник Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију је проф. др Александар Кираљ (од 2004. године), шеф Одељења поликлиничке службе је др Срђа Дедић, шеф Одељења онкологије проф. др Мирослав П. Илић а трауматолошког одељења доц. др Борислав Марков. Поред њих, на Клиници су запослена још три лекара специјалисти максилофацијалне хирургије: др Бојан Пејаковић, др Бењамин Налић и асист. др Ивана Мијатов као и лекар на специјализацији максилофацијалне хирургије асист. др Саша Мијатов.

На Клиници је запослено 15 сестара. Главна сестра Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију је вмс Невенка Пауновић, а организационе сестре по одељењима су Драгана Јеличић (Одељење трауматологије), вмс Слађана Бркљач (Одељење онкологије) и Весна Ивковић (Поликлиничка служба).

Наставна и научна делатност

Клиника за максилофацијалну и оралну хирургију је центар образовне делатности за студенте медицине, стоматологије, лекаре на стажу, лекаре на специјализацији из максилофацијалне хирургије и других грана медицине као и за студенте докторских студија. Шеф Катедре за стоматологију са максилофацијалном хирургијом Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду је проф. др Александар Кираљ, док су чланови наставничког колегијума: проф. др Мирослав Илић, доц. др Борислав Марков, асист. др Ивана Мијатов и асист. др Саша Мијатов.

Лекари Клинике за максилофацијалну и оралну хирургију чланови су Европског удружења максилофацијалних хирурга и Удружења максилофацијалних хирурга Србије. Учествују редовно на националним, регионалним и европским конгресима максилофацијалне хирургије као и едукативним курсевима из области максилофацијалне хирургије и своје радове излажу у домаћим и страним часописима.

Особље клинике за оралну и максилофацијалну хирургију

КЛИНИКА ЗА АНЕСТЕЗИЈУ И ИНТЕНЗИВНУ ТЕРАПИЈУ

Клиника за анестезију и интензивну терапију је једна од најмлађих клиника Клиничког центра Војводине. Формирана је 1991. године од Центра за анестезију и реанимацију Института за хирургију. Темеље анестезије ове клинике изградили су истакнута имена југословенске анестезије проф. др Север Ковачев, проф. др Срђан Живојновић, прим. др Анђелка Гудурић и проф. др Радмила Колак.

Основну делатност Клинике чине услуге анестезиолога у периоперативном лечењу болесника за планиране операције седам хируршких грана: абдоминалне, ендокрине и трансплантационе хирургије, ортопедске хирургије, урологије, васкуларне хирургије, неурохирургије, пластичне и реконструктивне хирургије и максилофацијалне хирургије, као и лечење критично оболелих хируршких болесника, ангажовање у бројним дијагностичким и интервентним радиолошким процедурама, као и у дежурној анестезиолошкој служби Ургентног центра Војводине.

Клиника има три одељења – Одељење анестезије, Одељење интензивне терапије и Одељење периоперативног лечења болесника после трансплантације. У оквиру Одељења анестезије обављају се послови анестезије за елективне хируршке процедуре у 12 операционих сала. Одељење интензивне терапије има укупно 12 постеља, где се збрињавају критично оболели са свих хируршких грана КЦВ, болесници након великих оперативних захвата, као и најтежи болесници из регионалних болница на територији Војводине. У оквиру Одељења периоперативног лечења болесника којима је урађена трансплантација збрињавају се болесници у постоперативном периоду након трансплантација јетре и бубрега.

Две поликлиничке службе – Амбуланта за преоперативну припрему болесника и Кабинет за лечење хроничног бола, представљају делатност запослених на Клиници за анестезију и интензивну терапију.

Јединица интензивне терапије

Клиника је наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду за наставни предмет хирургија, ургентна медицина за студенте медицине и стоматологије, лекара на специјализацији анестезиологије са реаниматологијом, ургентне медицине и хируршких дисциплина, као и лекара на обавезном лекарском стажу. На Клиници се спроводи едукација лекара на специјализацији анестезиологије са реаниматологијом са целог подручја Војводине. На Клиници је тренутно запослено четири доктора медицинских наука, два магистра. У настави су ангажовани два доцента и три асистента. У оквиру Клинике се сваке године организују бројни стручни састанци у оквиру континуиране медицинске едукације. Лекари са Клинике су активни чланови престижних националних и међународних удружења анестезиолога.

На Клиници је стално запослено 24 специјалиста анестезиологије са реаниматологијом, од чега су двоје супспецијалисти медицине бола, један је специјалиста клиничке трансфузиологије, 10 лекара на специјализацији из анестезиологије са реаниматологијом и три клиничка лекара на одређено време, 47 медицинских техничара на Одељењу интензивне терапије и 21 медицински техничар – анестетичар на Одељењу анестезије.

Клиника за анестезију кроз бројке у претходном периоду:

Број операција елективне хирургије (Служба операционих сала)

Година	2014.	2015.	2016.
Број операција	5.140	5.394	5.227

Ванстандардни програм: 106 операција

Поликлиника

Операциони блок	79
Кабинет за преоперативну припрему* пацијената и хитне медицинске интервенције	4.275 62
Кабинет за лечење хроничног бола	1.045 прегледа 364 првих прегледа 135 услуга

*Кабинет за преоперативну припрему – број прегледаних болесника по клиникама хируршких грана

КЛИНИКА	УКУПНО
Абдоминална хирургија	849
Урологија	1.051
Пластична хирургија	600
Ортопедија	955
Васкуларна хирургија	219
Неурохирургија	45
Максифацијална хирургија	494
Укупно	4.275

Центар за радиологију

Coiling церебралних анеуризми	39
EVAR	6
Стент каротидних артерија	40
Механичка тромбектомија	6
Кава филтер	4
Радиофреквентна аблација	12
Укупно	107

Ендоскопски кабинет

Гастроскопије	63
Колоноскопије	534
Укупно	597

Трансплантације

Година	2014.	2015.	2016.
Јетра	0	4	2
Бубрези	16	16	13
- кадаверичне	11	13	10
- са живог донора	5	3	3

Одељење интензивне терапије

Број хоспитализованих болесника	898
Број умрлих	57
Број болесничких дана	3.472
Проценат заузетости постеља	79,05
Проценат умрлих	6,3% (86,3)*

*6,3% је проценат умрлих у односу на укупан број хоспитализованих; 86,3% се односи на проценат умрлих од стварног броја исписаних болесника (66 болесника).

Примљени болесници по клиникама у јединицу интензивне терапије

КЛИНИКА	УКУПНО
Абдоминална хирургија	323
Урологија	64
Пластична хирургија	2
Ортопедија	39
Васкуларна хирургија	259
Неурохирургија	150
Максифацијална хирургија	9
Ургентни центар	51
Новопримљени	26
Укупно	923

КЛИНИКА ЗА НЕФРОЛОГИЈУ И КЛИНИЧКУ ИМУНОЛОГИЈУ

Клиника за нефрологију и клиничку имунологију Клиничког центра Војводине је референтна здравствена, наставна и научна установа у којој се врши дијагностика и терапија нефролошких, имунолошких и реуматолошких обољења болесника са подручја Војводине. Делатност Клинике обухвата стационарно лечење, дијагностичке лабораторијске процедуре из домена имунологије и нефрологије, поликлиничку службу за амбуланте пацијенте, као и бројне врсте научног и стручног усавршавања унутар своје области.

У стационарном лечењу се свакодневно користе савремене дијагностичке и терапијске методе. Клиника располаже са 44 болесничка кревета, а чине је четири одељења: Одељење за нефрологију, Одељење за клиничку имунологију, Одељење за трансплантацију бубрега и Одељење за хемодијализу. Лекари Клинике

такође обављају консултативне прегледе и нефролошко праћење болесника на другим Клиникама Клиничког центра Војводине, Институтима у Сремској Каменици као и консултативну службу, намењену консултацијама за друга нефролошка одељења са територије АП Војводине.

Одељење за нефрологију врши дијагностику и лечење свих бубрежних обољења и ургентних нефролошких стања. То обухвата дијагностику примарних и секундарних гломерулопатија путем биопсије бубрега и одговарајућим клиничким, лабораторијским и функционалним тестовима, нефролошко испитивање других нефропатија. Такође се бави и дијагностиком и лечењем болесника са инфекцијама мокраћних путева, са или без опструкције уринарног тракта. У склопу свеобухватног лечења акутне и хроничне бубрежне инсуфицијенције, врши се праћење преддијализних компликација и

Клиника за нефрологију и клиничку имунологију

припрема за хемодијализу. У склопу одељења се налазе се четири апарата за спровођење континуираних процедура за лечење болесника са бубрежним поремећајима, преко примене метода мултифилтрације и плазмаферезе на самом Одељењу.

На Одељењу за клиничку имунологију обавља се дијагностика болесника са системским инфламаторним болестима, артритисима, и урођеним и стеченим имунодефицима. У лечењу се примењују најсавременији супституциони, модулаторни и имуносупресивни терапијски протоколи. У склопу Одељења налази се Имунолошка лабораторија у којој се свакодневно врше имунолошка испитивања хуморалног и целуларног имунитета, као и имунолошке претраге биоптираних материјала, са преко 11.000 анализа годишње. На овом одељењу се врши и примена лечења моноклонским анти-телама за групу од преко 100 болесника са реуматолошким обољењима (реуматоидни артритис, псоријазни артритис и спондилоартропатије).

На Одељењу за дијализу обезбеђује се квалитет и континуитет хроничног програма хемодијализе, контролишу и лече болесници на кућној хемодијализи и перитонеумској дијализи. Пацијентима је на располагању 25 дијализних места и преко 30 апарата на којима се дијализира око 140 пацијената са терминалним стадијумом хроничне бубрежне инсуфицијенције, у три смене шест дана у недељи. Лекари Одељења такође обављају дијализне процедуре код значајног броја болесника са акутном бубрежном инсуфицијенцијом, како на овом Одељењу тако у јединицама интензивне и полуинтензивне неге Ургентног центра КЦВ. У склопу Одељења је и

Одсек за перитонеумску дијализу, који контролише и лечи око 20 болесника на хроничном програму перитонеалне дијализе.

Одељење за трансплантацију бави се пред-трансплантационом припремом прималаца и добровољних давалаца бубрега са територије АП Војводине, као и првенцијом и лечењем посттрансплантационих компликација. Од оснивања Клинике извршено је преко 380 трансплантација бубрега, а кроз поликлиничку службу прати се више од 170 трансплантираних болесника, код којих се примењују савремени имуносупресивни лекови. Нефролози Клинике такође контролишу трансплантиране болеснике на Клиници за абдоминалну, ендокрину и трансплантациону хирургију КВЦ, и учествују у лечењу болесника са другим трансплантираним органима.

Клиника је наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, на којој се одвија теоријска и практична настава на српском и енглеском језику у склопу основних, докторских и специјалистичких студија за студенте медицине, стоматологије, здравствене неге и рехабилитације са посебном едукацијом. Такође се спороводи програм специјалистичких студија у склопу уже специјализације из нефрологије и клиничке имунологије са алергологијом. Кроз рад и ангажовање у бројним домаћим и међународним организацијама, удружењима и пројектима, особље Клинике даје значајан допринос унапређењу и развоју знања из области нефрологије и имунологије. На Клиници такође одржава и организује континуирана медицинска едукација у виду стручних састанака и семинара акредитованих код Здравственог савета Србије.

КЛИНИКА ЗА ЕНДОКРИНОЛОГИЈУ, ДИЈАБЕТЕС И БОЛЕСТИ МЕТАБОЛИЗМА

Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма

Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма је организациона јединица Клиничког центра Војводине. То је високостручна научна установа на којој се обавља здравствена делатност, научна делатност, образовна делатност, спроводе се национални и интернационални здравствени пројекти и истраживачки пројекти, испитивање нових лекова и примењују се најновије медицинске технологије.

Клиника је и наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, на којој се одвија теоријска и практична настава на српском и енглеском језику.

На Клиници ради 13 лекара специјалиста и супспецијалиста, четири лекара на специјализацији и 25 медицинских сестра. Највећи део лекара учествује у образовној делатности а сви лекари учествују у научноистраживачкој делатности и обађају специјалистичко-консултативну службу.

Клиника има хоспитални – стационарни део који се састоји од три одељења, Одељење дневне болнице, Кабинет за функционалну дијагно-

стику, Кабинет за ултразвук, Кабинет за ЛДЛ аферезу и поликлиничко-специјалистичку службу.

Стационарни део има 47 кревета и подељен је на три одељења:

1. **Одељење за ендокринологију** у оквиру кога се спроводи дијагностика, лечење, функционална дијагностика и дијагностички тестови свих жлезда са ендокриним лучењем (хипофизна жлезда, штитаста и параштитасте жлезде, надбубрежне жлезде, тестиси и јајници), испитивање неуроендокриних тумора, преоперативна припрема пацијената који имају туморе ендокриних жлезда као и постоперативно праћење, функционално тестирање, лечење пацијента којима су урађене операције ендокриних жлезда, и дијагностика и лечење метаболичких болести кости.

2. Одељење за дијабетес у оквиру кога се спроводи лечење шећерне болести, дијагностика и лечење хроничних компликација шећерне болести, лечење дијабетесног стопала,

постављање инсулинске пумпе и апарата за континуирани глукозни мониторинг.

3. Одељење за метаболизам у оквиру кога се спроводи дијагностика и лечење метаболичких болести и поремећаја, лечење гојазности, преопреативна припрема гојазних болесника, припрема болесника за баријатријску хирургију, дијагностика и лечење поремећаја липида у крви.

Одељење дневне болнице

1. Дијабетолошка дневна болница у којој се обавља испитивање и лечење шећерне болести, испитивање компликација шећерне болести;

2. Ендокринолошка дневна болница у којој се обавља лечење ендокриних поремећаја специфичном терапијом која се спроводи у болничким условима;

3. Кабинет за функционалну дијагностику у коме се спровode функцијски тестови специфични за област ендокринологије.

Амбуланта

Амбуланта за дијабетесно стопало у оквиру које се врши лечење и праћење пацијената који имају развијену компликацију дијабетеса – дијабетесно стопало.

Кабинет за ултразвук у коме се спроводи ултразвучна дијагностика штитасте и параштитних жлезда са аспирационом пункцијом и цитодијагностиком.

Кабинет за ултразвучну дијагностику штитне жлезде

Кабинет за ЛДЛ аферезу у коме се спроводи специфично лечење поремећаја липида техником филтрације крви.

Кабинет за ЛДЛ аферезу

Поликлиничко-специјалистичка служба има: ендокринолошки део за спровођење дијагностике и амбулантног праћења свих ендокриних обољења, евалуације ендокринолошких тестова и терапије; метаболички део за праћење режима нискокалоричне исхране и антидијабетесна служба која ради са око 10 хиљада пацијената на амбулантним контролама.

КЛИНИКА ЗА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЈУ И ХЕПАТОЛОГИЈУ

Основна делатност

Клиника за гастроентерологију и хепатологију је референтна установа у којој се врши даља дијагностика и терапија свих гастроентеролошких болесника са подручја Војводине. Организована је у три одељења: Одељење за гастроентерологију, Одељење за хепатологију, Одељење за клиничку дигестивну ендоскопију, и одсек поликлиничке службе, који чине јединствену функциону целину. Клиника поседује видео-ендоскопску капсулу, као и ентроскоп са системом *double balloon*. Овладано је техником и принципима ентралне нутриције, а ендоскопско пласирање назојејуналне сонде и ПЕГ ради се и за потребе болесника других клиника.

Стационарни део

У хоспиталном делу налази се 55 болесничких постеља од којих је шест кревета у јединици интензивне неге. Годишње се на овој Клиници лечи преко 1.000 болесника са најтежим обли-

цима инфламаторних болести црева, масивног гастроинтестиналног крварења, акутних хепатичких порфирија, фулминантних облика болести јетре, хроничних болести јетре и њихових компликација, целијакије и других узрока малапсорпције.

У кабинетима за дигестивну ендоскопију годишње се уради око 3000 гастродуоденоскопија, 1500–2000 колоноскопија, преко 100 ендоскопских електроресекција полипа и мукозектомија, при чему се око 500 горњих ендоскопија раде као хитне због масивног крварења, уз најчешће ендоскопску хемостазу (инјекциона склеротерапија, хемоклипсеви, АПЦ). За оваква стања је организована 24-часовна приправност. У поликлиничко-амбулантном раду обави се годишње око 11.000 супспецијалистичких прегледа, односно преко 50.000 различитих супспецијалистичких гастроентеролошких услуга.

Клиника је референтна установа за примену биолошке терапије (Хинфлихимаб).

Наставна и научна делатност

Осим тога Клиника је и наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду за уже специјализације гастроентерохепатологије.

Клиника за гастроентерологију и хепатологију

КЛИНИКА ЗА ХЕМАТОЛОГИЈУ

Клиника за хематологију је терцијарна здравствена установа у којој се обавља здравствена, наставна и научноистраживачка делатност. Здравствена заштита подразумева спровођење дијагностике, праћење и лечење пацијената, имплементацију и примену нових дијагностичких и терапијских метода, као и стручну подршку регионалним здравственим установама у области хематологије. Наставни рад се огледа у едукацији студената и стручном усавршавању здравствених радника, а запослени активно учествују и у научноистраживачком раду у области хематологије.

Клиника за хематологију има 56 стално запослених, од чега 13 лекара и 43 медицинске сестре/техничаре. Организациона структура Клинике за хематологију је следећа: управник Клинике проф. др Ивана Урошевић, главна сестра Клинике – Вања Стевић, начелник Одељења специјалне интензивне неге и трансплантације – проф. др Александар Савић, начелник Одељења за интензивну и полуинтензивну негу – др Иванка Савић, главна сестра Одељења специјалне интензивне неге и трансплантације – Верица Вајагић и главна сестра Одељења амбуланте и дневне болнице – Мирела Малешевић.

Клиника за хематологију је наставна база Медицинског факултета у Новом Саду. Сарадници и наставници учествују у практичној и теоријској настави на Катедри за интерну медицину за студенте интегрисаних академских студија медицине, интегрисаних академских студија стоматологије, основних струковних и основних академских студија здравствене неге и основних академских студија медицинске рехабилитације. Настава се одвија на српском и енглеском језику. На Клиници се одвија едукација лекара на специјализацији из опште медицине и интерне медицине, као и лекара на супспецијализацији из хематологије.

Клиника за хематологију тренутно има два редовна професора, једног ванредног

професора, три доцента, три асистента и два сарадника у настави. Научно-наставни рад запослених се огледа у бројним одбрањеним студентским, дипломским, магистарским и докторским радовима, као и публикацијама у реномираним домаћим и иностраним часописима. Поред тога, наставници Клинике за хематологију су аутори монографија и поглавља у званичним уџбеницима Медицинског факултета. У оквиру наставних активности, значајно је напоменути да је проф. др Стеван Поповић у два мандата био декан Медицинског факултета у Новом Саду.

Клиника за хематологију располаже стационарним делом, хематолошком дневном болницом и амбулантном службом. На овај начин се обезбеђује здравствена заштита за подручје првенствено Новог Сада и Јужнобачког округа, као и терцијарна здравствена заштита за становнике целе Војводине. Стационарни део Клинике располаже са 36 постеља уз Одељење специјалне интензивне неге са јединицом за трансплантацију матичне ћелије хематопоезе. Према евиденцији из протеклих година, годишње се хоспитализује око 1.100 болесника. Доминантна патологија хоспитализованих на Клиници су хематолошки малигнитети. Клиника за хематологију је референтна установа у којој се лече оболели од свих акутних врста леукемије на територији Војводине. Такође, на Клинику се упућују сви болесници који су на терапији лековима који делују на молекуларном нивоу као и болесници са територије

Војводине чије лечење захтева примену моноклонских антитела. Клиника збрињава и све оболеле од хемофилије.

Хематолошка дневна болница са постељним фондом од шест кревета годишње хоспитализује преко 4.600 болесника. У дневној болници спроводи се једнодневна терапија хематолошких болесника.

Клиника за хематологију је установа са једном од најдужих традиција у региону у спровођењу трансплантације матичних ћелија хематопоезе која датира из 1978. године. У Клиници се спроводи аутологна и алогена трансплантација матичних ћелија од сродних давалаца са мијелоаблативним и кондиционим режимима редукованог интензитета. За потребе процеса трансплантације, али и лечења других болесника на високодозним хемиотерапијским режимима, Клиника за хематологију има и Одељење специјалне интензивне неге са јединицом за трансплантацију опремљеном специјалним *HEPA (high efficiency particulate air module, енгл.)* филтером који одржава позитиван притисак у просторији и филтрира партикуле веће од 0,3 микрона. Такође, лекари Клинике самостално и у сарадњи са лекарима других центара врше аферезне процедуре.

Запослени Клинике за хематологију континуираном едукацијом свакодневно учествују у научном раду са циљем праћења и примене нових сазнања у области хематологије. Овај вид едукације се остварује праћењем стручне литературе, учешћем на домаћим и међународним састанцима, организацијом континуиране медицинске едукације као и учешћем у клиничким студијама и пројектима. На Клиници за хематологију у току је спровођење неколико клиничких студија. Посебан значај клиничких студија огледа се у доступности нових лекова нашим болесницима као и давању доприноса у њиховом истраживању. Од непроцењивог је значаја стручно усавршавање запослених током борав-

Лабораторија за хематологију

ка у болницама у региону. Клиника за хематологију је у неколико наврата била домаћин и организатор домаћих и скупова са међународним учешћем из области хематологије.

Значајна обавеза свих запослених је и едукација млађих колега. Она се, осим кроз свакодневни рад, огледа и у едукацији, предавањима организованим у склопу Хематолошке секције Друштва лекара Војводине, као и у континуираној едукацији у Клиничком центру Војводине.

У оквиру Поликлинике Клиничког центра Војводине, функционише и амбуланта Клинике захематологију у којој се лече болесници за бенигним и малигним хематолошким болестима. Према евиденцији, годишње се обави преко 8.600 прегледа. Амбулантно се спровode и дијагностичке процедуре аспирационе пункције и биопсије коштане сржи. На годишњем нивоу се уради око 650 аспирационих пункција, и преко 550 биопсија коштане сржи.

Од ове године, почео је да ради и Конзилијум Клинике са циљем пружања стручно-методолошке подршке регионалним здравственим установама као и ефикасније дијагностике, праћења и лечења хематолошких болесника из целе Војводине.

КЛИНИКА ЗА НЕУРОЛОГИЈУ

Клиника за неврологију

Клиника за неуропсихијатрију у Новом Саду основана је 1964. године. Након раздвајања ове две области на неврологију и психијатрију, 2002. године су основане Клиника за неврологију и Клиника за психијатрију у оквиру Клиничког центра Војводине.

Клиника за неврологију располаже са 89 постеља, седам одељења, три одсека (Поликлиника, Дневна болница, Одсек за ликворолошку дијагностику), осам кабинета (за ЕЕГ, ЕМНГ, евоциране потенцијале, акупунктуру, ултразвучну неурорадијолошку дијагностику, апликацију ботулинус токсина, неуроепидемиологију, неуропсихологију) и два центра (Центар за деменције и Центар за главобоље). Клиника има 130 запослених, од чега 27 лекара.

На Клиници за неврологију се годишње хоспитализује преко 2.000 пацијената (око 2.300), са укупно 30.000 болесничких дана. Пријемно-ургентна амбуланта Клинике за неврологију налази се у Ургентном центру, где се такође налази и Одељење ургентне неврологије са Јединицом за мождани удар, које располаже са шест болесничких кревета.

Клиника за неврологију има седам одељења са пратећим службама одговарајуће допунске неинвазивне дијагностике и одсецима као њиховим субјединицама.

Одељења

I. Одељење за интензивни третман критично оболелих пацијената са различитим неуролошким болестима, где се спроводи дијагностика и лечење критично оболелих неуролошких болесника. На Одељењу раде три лекара. Одељење располаже са осам болесничких кревета.

II. Одељење за полуинтензивни третман пацијената са акутним можданим ударом, где се спроводи дијагностика и лечење пацијената са акутним можданим ударом. На Одељењу раде три лекара. Одељење располаже са 11 болесничких кревета.

III. Одељење за полуинтензивни третман пацијената са цереброваскуларним болестима, где се спроводи дијагностика и лечење пацијената са цереброваскуларним болестима, на ком раде четири лекара. Укупно на одељењу има 20 болесничких кревета.

IV. Одељење за полуинтензивни третман пацијената оболелих од неуродегенеративних болести (Паркинсонова болест, Алцхајмерова болест и сл.) где се спроводи дијагностика и лечење пацијената оболелих од неуродегенеративних болести и на ком раде три лекара. Одељење располаже са девет болесничких кревета.

V. Одељење за демјелинациона и инфламаторна обољења централног нервног система. Овде се спроводи дијагностика и лечење пацијената оболелих од ових болести. Одељење је референтни центар у Војводини за имуномодулаторну терапију у лечењу мултипле склерозе; на њему раде три лекара. Одељење располаже са 12 болесничких кревета.

VI. Одељење за болести кичмене мождине, периферних нерава и неуромишићне болести, где се спроводи дијагностика и лечење пацијената оболелих од ових болести. На Одељењу ради шест лекара, а пацијентима је на располагању 21 болеснички кревет.

VII. Одељење неурологије развојног доба, епилепсије и недиференцираних криза свести, где се спроводи дијагностиковање и лечење неуролошких болести развојног доба, као и епилепсије и недиферентних криза свести. На Одељењу ради шест лекара, а на њему је осам болесничких кревета.

Амбуланта

Кабинети

Кабинет за електроенцефалографију (ЕЕГ)

– Неурофизиолошка ЕЕГ дијагностика обухвата стандардни ЕЕГ преглед и ЕЕГ након депривације спавања и за време спавања. У Кабинету се, поред болничких, прегледају и ванболнички (амбулантни) пацијенти. У Кабинету раде лекари VII одељења.

Кабинет за евоциране потенцијале (ЕП) – Евоцирани потенцијали су такође неурофизиолошка метода прегледа који обухватају неколико различитих модалитета: визуелни ЕП (ВЕП), ЕП можданог стабла (BAEP), соматосензорни ЕП горњих (C-SEP) и доњих екстремитета (L-SEP). Кабинет ради свакодневно у току радне недеље за потребе свих хоспиталних болесника (са Клинике за неурологију и других клиника и центара Клиничког центра Војводине) и за потребе амбулантних пацијената са подручја територије Војводине. У Кабинету раде лекари VII одељења.

Кабинет за ултразвучну дијагностику – У оквиру неуросонолошке дијагностике спровode се ултразвучни прегледи артерија врата и главе (цервикалних и церебралних). На стандардним ултразвучним апаратима се ради колор дуплекс ултразвучни преглед екстракранијалног дела каротидних и вертебралних артерија. Транскранијалним доплером (TCD) испитује се проток кроз артерије вертебробазиларног (ВБ) слива и артерије Вилисовог полигона, а раде се и специфични тестови као што су тест са микромехурићима (bubble test) и апнеа тест. У Кабинету се, поред болничких, прегледају и ванболнички (амбулантни) пацијенти. У Кабинету раде лекари I, II и III одељења. С обзиром на дугогодишње искуство и велики број експерата из ове области, у овом кабинету се спроводи Школа ултразвука, у оквиру континуиране медицинске едукације, (Ултразвучна дијагностика цервикалних и церебралних артерија) која се одржава сваке године.

Кабинет за електромиеографију (ЕМНГ). Електромиеографија је неурофизиолошки преглед који се ради код пацијената код

којих постоји сумња на обољење моторног нерва, нервних коренова, периферних нерава, мишића и неуромишићне спојнице. Посебно се изводе прегледи на горњим и доњим екстремитетима, а посебан модалитет представља тест неуромишићне спојнице. Кабинет ради свакодневно у току радне недеље за потребе хоспитализованих и амбулантних пацијената. У Кабинету раде четири лекара VI одељења.

Кабинет за примену ботулинус токсина. Примена ботулинус токсина помаже у отклањању спастичитета код појединих неуролошких болести. Индикације постављају неуролози, који раде у овом кабинету (проф. др Милан Цвијановић и др Драгана Стефановић).

Кабинет за акупунктуру. Акупунктура се примењује са циљем отклањања пре свега болних симптома, али и опоравка након различитих пареза (нпр. након парезе фацијалног нерва). Акупунктуру спроводе лекари који истовремено раде и у Центру за главобоље где се прегледају и амбулантно лече пацијенти са примарним главобољама (проф. др С. Симић и доц. др А. Копитовић).

Центар за деменције је првенствено намењен за амбулантно дијагностиковање, лечење и клиничко праћење пацијената оболелих од деменције. Осим проф. др Марије Семниц у центру ради неуропсихолог, проф. др сц. мед. Војислава Бугарски.

Кабинет за неуропсихологију. На Клиници за неурологију раде и три неуропсихолога који обављају психолошка тестирања код хоспитализованих и амбулантних пацијената.

Клиника за неурологију има и поликлиничку службу са три ординације, као и посебан Одсек дневне болнице где се примају хронични пацијенти ради терапије.

На Клиници се спроводе национални и интернационални пројекти у склопу истраживања савремене неуролошке дијагностике и фармакотерапије.

Клиника за неурологију је научна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду. Катедра на неурологију има 18 чланова, 11 професора, два доцента и пет асистената. На Клиници за неурологију се обавља едукација студената медицине и стоматологије, медицинске рехабилитације и едукације као и медицинске неге. Врши се едукација лекара на специјализацији из неурологије и дечје неурологије, специјалиста на ужој специјализацији из клиничке неурофизиологије и епилептологије, као и едукација неурофизиолошких асистената. На Клиници је урађено више магистарских и докторских теза кандидата из земље и иностранства.

Лекари Клинике за неурологију Клиничког центра Војводине учествовали су у изради националних водича добре клиничке праксе у областима којима се баве. Као аутори и коаутори учествовали су у писању великог броја научно-истраживачких радова који су публиковани у референтним научним часописима. Сви лекари Клинике су активни чланови Српског лекарског друштва, Друштва лекара Војводине и Друштва неуролога Србије.

КЛИНИКА ЗА ПСИХИЈАТРИЈУ

Клиника за психијатрију Клиничког центра Војводине од свог оснивања, као референтна психијатријска установа за подручје АП Војводине, бави се изучавањем, превенцијом, дијагностиком и лечењем менталних поремећаја и поремећаја понашања на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите. Управник Клинике за психијатрију је доц. др Борис Голубовић.

Здравствена делатност

Болничка психијатријска служба у Новом Саду функционише од 1951. године када је основана као Неуропсихијатријско одељење. Потом је формиран Институт за неурологију, психијатрију и ментално здравље, а у новије време функционише као Клиника за психијатрију Клиничког центра Војводине. Зграда у којој се налазе Клиника за психијатрију и Клиника за неурологију КЦВ изграђена је 1964. године. Комплетно је реновирана 2017. године. Овај објекат је у архитектонском смислу копија зграде

неуропсихијатријске болнице у Хамбургу и у то време се убрајао у ред најсавременијих болничких објеката у Југоисточној Европи.

Клиника располаже са 180 болничких места, од тога 150 постеља и 30 места за потребе програма парцијалне хоспитализације, са просечном попуњеношћу постељног фонда од 95%.

У току године, на Клиници за психијатрију у просеку се лечи око 2.250 пацијената и оствари око 56.600 болесничких дана. У ванболничкој служби, у оквиру специјалистичке поликлинике обави се 15.000 прегледа, а у пријемној амбуланти око 4.500 прегледа годишње.

На Клиници је запослено 26 специјалиста неуропсихијатрије и/или психијатрије, пет лекара на специјализацији, један лекар опште праксе, осам психолога, два социјална радника, један арт терапеут, један педагог, 11 виших и струковних сестара, затим 61 медицинска сестра/техничар (укупно 72), као и 15 немедицинских радника.

Клиника за психијатрију

Једна од амбуланти

Организациона структура

Клиника за психијатрију се састоји од 13 организационих јединица:

- Одељење за шизофрене поремећаје и шизофрениформне поремећаје,
- Одељење за сумануте и недиференциране психотичне поремећаје,
- Одељење за поремећаје расположења,
- Одељење за анксиозне поремећаје,
- Одељење за дечју и адолесцентну психијатрију са парцијалном хоспитализацијом,
- Одељење за болести зависности,
- Одељење за ментално здравље, консултативно-поликлиничке услуге и пријем и тријажу психијатријских болесника,
- Одсек за парцијалну хоспитализацију – дневна болница,
- Одсек за шизоафективне поремећаје,
- Одсек за органске и генеративне поремећаје,
- Кабинет за судску психијатрију,
- Кабинет за психологију и социјални рад и
- Одељење заједничких немедицинских служби.

Наставна и научна делатност

Катедра за неуропсихијатрију са медицинском психологијом установљена је 1963. године у оквиру Медицинског факултета у Новом Саду, те се од школске 1963/1964. године на Клиници изводила настава.

Данас, у педагошким активностима Катедре за психијатрију и медицинску психологију Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду учествује пет професора, шест доцената, осам асистената и три сарадника на студијама медицине, стоматологије, здравствене неге, специјалне едукације и рехабилитације, медицинске рехабилитације, психологије, као и на специјалистичким, супспецијалистичким и докторским студијама.

Научна делатност се обавља кроз спровођење судско-психијатријских експертиза – вештачења, научно-истраживачких пројеката, студија испитивања лекова, као и у виду менторства при изради докторских дисертација, специјалистичких, супспецијалистичких и студентских радова.

Двориште за пацијенте

КЛИНИКА ЗА ИНФЕКТИВНЕ БОЛЕСТИ

Клиника за инфективне болести

Клиника за инфективне болести представља једну од организационих јединица Клиничког центра Војводине. Заразно одељење Велике варошке болнице основано је 1892. године а као засебна болница Покрајинске болнице постоји од 1909. године. На Клиници је тренутно запослено 27 лекара, од чега 21 специјалиста инфектологије (седам супспецијалиста) и шест лекара на специјализацији. Осим лекара, здравствену делатност обављају и медицинске сестре-техничари и фармацеутски техничари, док немедицинске раднике запослене на Клиници чини помоћно особље (сервирке и пратиоци болесника) и административни радници.

Основна делатност запослених на Клиници усмерена је на клиничко-лабораторијску дијагностику и лечење оболелих од различитих инфекција и инфективних болести, како хоспитализованих, тако и амбулантних болесника. Патологија инфективних болести се значајно променила; велики број заразних болести је искорењен али са повећањем броја имунолошки супримираних особа, све је већи број оболелих од нових или тежих форми постојећих инфективних болести.

Стационарни део. Клиника располаже са 100 болесничких постеља. Рад са болесницима

одвија се на шест одељења специјализованих према патологији инфективних болести, једном центру, као и супспецијалистичким амбулантама за амбулантно лечење и постхоспитално праћење болесника.

На Клиници за инфективне болести постоје следећа одељења:

- Одељење за хепатитис и обољења хепатобилијарног тракта са одсечима:
 - Одсек за акутна вирусна обољења јетре и
 - Одсек за диференцијалну дијагностику иктеруса;
- Одељење за обољења гастроинтестиналног тракта са одсечима:
 - Одсек за акутне и хроничне инфекције гастроинтестиналног тракта и
 - Одсек за диференцијалну дијагностику обољења гастроинтестиналног тракта;
- Одељење за обољења централног нервног система са одсечима:
 - Одсек за акутне инфекције централног нервног система и

Болесничка соба

- Одсек за диференцијалну дијагностику обољења централног нервног система;
- Одељење за интензивну терапију;
- Одељење за респираторне инфекције и нејасна фебрилна стања са одсечима:
 - Одсек за капљичне инфекције и
 - Одсек за херпес-вирусне инфекције и нејасна фебрилна стања;
- Поликлиничко-пријемно одељење са одсечима:
 - Одсек поликлиничких служби са супспецијалистичким амбулантама и
 - Пријемно-административни одсек;
- Центар за сиду (HIV/AIDS).

На Клиници за инфективне болести раде се биопсије јетре, као и припрема пацијената за трансплантацију јетре и њихово праћење.

Амбулантни део сачињавају специјалистичке и супспецијалистичке амбуланте у Поликлиничкој служби Клинике за инфективне болести. У специјалистичким амбулантама, свакодневно у току 24 сата, прегледају се пацијенти упућени специјалисти инфектологије као и обављају контролни прегледи болесника након хоспитализације. У супспецијалистичким амбулантама

Клинике, прегледају се и прате труднице, затим оболели од хроничних хепатитиса и ХИВ инфекције.

Клиника за инфективне болести, као и цео КЦВ, наставна је база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, тако да се на Клиници осим здравствене, обавља и наставно-научна делатност. На њој се изводи теоријска и практична настава за студенте свих профила Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду као и усавршавање лекара на специјализацији из инфектологије као и других грана медицине.

Развојни план установе предвиђа привођење намени новог Одељења за интензивну терапију најтеже оболелих од различитих инфекција, које ће располагати са девет постеља са свом пратећом опремом и апаратима за механичку вентилацију чиме би се знатно унапредило лечење ове категорије болесника.

Такође, ради се на унапређењу Вирусолошког лабораторијума проширењем дијагностичке палете вирусних инфекција са следећим циљевима: шира, егзактнија и бржа дијагностика инфективних болести као и диференцирање у односу на друге болести и патолошка стања са сличним клиничким манифестацијама.

Лекари и медицинске сестре-техничари прате савремена достигнућа у медицини нарочито у области инфективних болести, активно учествују на пројектима, конгресима, стручним састанцима и семинарима. Такође, лекари Клинике за инфективне болести аутори су великог броја научних и стручних радова презентованих у престижним научним часописима а учествују активно и у раду Друштва лекара Војводине Српског лекарског друштва као и у раду многих стручних тела Републике и Покрајине.

КЛИНИКА ЗА КОЖНО-ВЕНЕРИЧНЕ БОЛЕСТИ

Иако је дерматовенерологија као засебна грана медицине млађа од многих других грана, њен значај у Новом Саду и Војводини био је видљив и у прошлости. Др Јован Живковић, први Србин који је дипломирао на пештанском Медицинском факултету крајем 18. века, а радио у Сремским Карловцима, бавио се у својој дисертацији темом из дерматовенерологије. Први дерматовенеролог у Новом Саду био је др Јован Ненадовић који је пре Другог светског рата оформио Кожно-венерично одељење при Општој државној новосадској болници. Пре више од пола века основана је и Клиника за кожно-венеричне болести чији је први управник био проф. др Светислав Цвејић, оснивач Катедре из ове области на Медицинском факултету у Новом Саду.

Клиника за кожно-венеричне болести је високоспецијализована здравствена установа терцијарног нивоа, која пружа здравствену заштиту у оквиру амбулантно поликлиничког и клиничког лечења пацијената. Током 2016. године обављено је око 35.000 прегледа и близу 900 хоспитализација. Клиника за кожно-венеричне болести је истовремено и наставно-научна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду. На Клиници је запослено 18 лекара специјалиста-дерматовенеролога, 19 медицинских сестара/техничара, један РТГ техничар, три

лаборанта, три сервирке и технички секретар Клинике. Располаже са 47 болесничких постеља и покрива потребе оболеле популације старије од 16 година живота.

Клиника се бави свим аспектима превенције, дијагностике и лечења из области дерматовенерологије. Рад је организован кроз рад стационара и рад уже специјализованих служби типа одсека који су углавном смештени у просторијама специјалистичке поликлинике.

Клиника је реновирана 2012. године. Болесничке собе од по 20 кревета преграђене су како би се добиле собе од по 4-5 кревета. Истовремено, створени су услови да се унутрашња организација ове установе расподели по сегментима који обухватају одређену патологију, а у свом саставу имају амбуланте, лабораторије и болесничке собе.

Од 2013. године на Клиници за кожно-венеричне болести постоји пет одсека и један кабинет:

- Одсек за алергологију и клиничку имунологију је међу првима у земљи започео са алерголошком обрадом дерматолошких болесника и налази се у врху лествице установа које се баве овом проблематиком;

- Одсек за општу дерматологију, у оквиру којег се ради медицинска козметологија применом јонофорезе, течног азота, хемијског пилинга, електроепилације, ласера мале снаге и поларизоване светлости, пружа могућност услуга и из области физикалне медицине нарочито фото-хемотерапије, као вида лечења тешких форми псоријазе и других дерматоза;

Клиника за кожно-венеричне болести

- Одсек за венерологију и микологију омогућава дијагностику и лечење гљивичних обољења коже и полно преносивих болести;
- Одсек за ангиологију у коме се лече последице поремећаја циркулације доњих екстремитета – венских улкуса, хроничне ране и остале промене на кожи;
- Одсек за дерматхирургију и туморе коже где се спроводе дијагностичке и терапијске процедуре код бенигних и малигних тумора коже;
- Кабинет за рано откривање и дијагностику меланома коже у којем се ради експертска дермоскопија.

Међу запосленим дерматовенеролозима на Клиници за кожно-венеричне болести налазе се и супспецијалисти из свих области које су законски одређене из области дерматовенерологије (алергологија, ангиологија, микологија, онкологија) што такође издваја ову установу у српској дерматовенерологији.

Лекари редовно учествују као аутори радова на свим већим дерматовенеролошким скуповима у земљи и иностранству, а у последње две године на Београдским дерматолошким данима као највећем скупу у Србији, имали су највећи број радова у поређењу са ауторима из свих установа у земљи.

На Клиници се од 2009. године до 2016. године налазило уредништво часописа *Serbian Journal of dermatovenerology* (уредник и помоћници уредника), а сада и руководство Дерматовенеролошке секције Српског лекарског друштва (председник и секретар).

Од 18 запослених специјалиста, њих 11 чини наставно-научну базу Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду из области дерматовенерологије (два редовна професора, два ванредна професора, четири доцента и три асистента).

Идеја потекла на Клиници за кожно-венеричне болести у Новом Саду – реализована у целој Србији

Дерматовенеролошка секција Српског лекарског друштва, чије је уже руководство на Клиници за кожно-венеричне болести Клиничког центра Војводине, недавно је прославила 90 година постојања. Тим поводом, ова најстарија секција СЛД, поклонила је свим државним дерматовенеролошким установама у Србији књигу „Дерматологија“ аутора проф. др Ђорђија Карадаглића и сарадника. Тим потезом Секција је желела не само да обележи годишњицу постојања, него и да помогне колегама у њиховом свакодневном раду са пацијентима.

- Књига коју је писало преко 160 лекара, углавном српских дерматовенеролога, на скоро три хиљаде страна садржи све најважније што једном дерматовенерологу треба у свакодневном раду. Поделом књига у 80 установа од Суботице па до амбуланти на Косову и Метохији, у којима раде чланови Српског лекарског друштва, желимо да унапредимо нашу струку широм Србије, каже доцент др Зоран Голушин, председник Дерматовенеролошке секције и управник Клинике за кожно-венеричне болести Клиничког центра Војводине.

Дерматовенеролошка секција броји преко 300 лекара специјалиста, сваке године организује стручне и едукативне скупове из области кожних и полних болести, а сада је први пут уручила поклон-књигу дерматовенеролозима у домовима здравља, болницама и клиничким центрима у Србији.

КЛИНИКА ЗА БОЛЕСТИ УВА, ГРЛА И НОСА

Особље клинике за болести ува, грла и носа

Корени оториноларингологије као гране медицине код нас се везују за песника Јована Јовановића Змаја, који је бавећи се општом лекарском праксом, показивао интересовање и за ларингологију и сличне области, вршећи многе интервенције у овом домену, о чему сведоче сачувани медицински инструменти којима се служио а изложени су у његовом музеју у Сремској Каменици.

Клиника за болести ува, грла и носа

Оториноларинголошко одељење, при Градској државној болници формирано је октобра 1926. а 1948. године је на Одељењу обављено 1.190 различитих хируршких интервенција. Тада је набављен и први аудиометар (за испитивање слуха) као и комплетан ендоскопски инструментаријум.

Одељење прераста у Клинику 1964. године, када је основана Оториноларинголошка катедра и од тада захваљујући квалитетним кадровима и настојању да се модернизује опрема, као и да се примењују светска знања у овој области, оториноларингологија се успешно развија.

Клиника данас организационо обухвата три одељења: А и Б као и Одељење поликлиничке службе.

У оквиру **А** одељења битише:

Одсек за дечју оториноларингологију, где се изводе тонзилектомије, аденоидектомије и парацентезе са инсерцијом аерационих цевчица у општој ендотрахеалној анестезији као и хирургија средњег и унутрашњег ува.

Од 2002. се ради и уградња кохлеарног имплантата (вештачко унутрашње уво), ендоскопске екстракције страних тела дисајних путева и једњака, операције стеноза ларинкса и трахеје;

Одсек за ринофарингоезофагологију. Најчешће ринолошке операције које се обављају у општој анестезији су риносептопластике, септопластике и функционална ендоскопска хирургија носа и синуса као и збрињавање ургентних стања и повреда носа и параназалних шупљина и заустављање назоликвореје које настају из различитих узрока;

Одсек за отологију. Изводе се савремене микрохируршке интервенције у општој и локалној анестезији као што су мирингопластике, тимпанопластике и операције отосклерозе;

Аудиолошко-вестибулошки одсек. Овде се спроводе дијагностичке и терапијске процедуре код пацијената са оштећењем слуха и поремећајем вестибуларног апарата (тонална аудиометрија, тимпанометрија, говорна аудиометрија, OETA, BERA, HIT).

У склопу **Б** одељења постоји:

Онколошки одсек. Збрињава пацијенте са карциномом у пределу главе и врата а одлуку о начину третмана доноси комисија на Онколошком конзилијуму који поред оториноларинголога чине интерниста онколог и радиолог;

Ларинголошки одсек. Ту се збрињавају сви пацијенти са бенигном патологијом ларинкса и трахеје. Посебно место у раду **Б** одељења заузима дијагностика и хируршка терапија стеноза ларинкса и трахеје;

Фонијатријски одсек. Стациониран је у ОРЛ поликлиници и бави се дијагностиком, лечењем и рехабилитацијом поремећаја гласа, говора и гутања.

На Клиници постоје и:

Одсек операционих сала – обухвата рад у три операционе сале;

Одсек за анестезију – обухвата анестезију са реанимацијом и као део обавезног мониторинга у случају коморбидитета уведен је инвазивни мониторинг, Jet вентилација и перкутана трахеостомија;

Одељење поликлиничке службе. Има осам амбуланти и обавља специјалистичко-консултативне прегледе, функционалну дијагностику;

Алерголошки одсек – подразумева извођење алерголошких тестирања на стандардне инхалаторне алергене прик методом, тестирања на разраду полена и тестирања на нутритивне алергене.

Клиника функционише са 70 постеља и трудимо се да радимо на принципу једнодневне хирургије.

На ОРЛ клиници ради: 24 лекара, 47 медицинских сестара, седам стручних сарадника (логопеди, сурдолози, дефектолози) као и клинички психолог.

Клиника за болести ува, грла и носа Клиничког центра Војводине је референтна установа, како у АП Војводини тако и у читавој Србији и региону.

Капела Светог Луке

КЛИНИКА ЗА ОЧНЕ БОЛЕСТИ

Клиника за очне болести

Клиника за очне болести у Новом Саду је једна од најстаријих клиника у оквиру Клиничког центра Војводине. Основана је 1909. године, а оснивањем Медицинског факултета у Новом Саду 1960. године постала је наставна база Катедре за офталмологију Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, базирана на принципима и ставовима савремене европске офталмологије.

Клиника за очне болести Клиничког центра Војводине је дијагностички и терапеутски центар, образовно-научна институција са значајним резултатима у савременом лечењу офталмолошких болесника.

Здравствену делатност Клиника обавља кроз превенцију, дијагностику и најсложеније терапијске конзервативне и хируршке процедуре, са циљем правилног развоја, очувања и побољшања видне функције и квалитета живота.

У оквиру рада стационара и поликлиничке службе, годишње се изводи око 2.500 операција и преко 30.000 амбулантних прегледа.

На Клиници се конзервативно и хируршки збрињавају обољења из домена:

- Предњег сегмента ока:
 - катаракта, глауком, рожњача са имплантационом и трансплантационом хирургијом,

- Na-Yag ласерска хирургија предњег сегмента,
- контактна сочива;
- Болести спољашњег ока са хирургијом капака, сузног апарата и туморска патологија;
- Задњег сегмента ока:
 - болести хориоретине са ретиналном и витреоретиналном хирургијом,
 - ласерска фотокоагулација,
 - флуоресцеинска ангиографија и фундус фотографија;
- Дечје офталмологије:
 - третман прематурне ретинопатије,
 - превенција слабовидости и третман разрокости и
 - урођене болести дечјег доба.

Преко поликлиничке службе остварује се сарадња са другим специјалистичким поликлиничким јединицама и клиникама кроз консултативно-конзилијарне прегледе, са циљем свеобухватног дијагностичког и терапијског приступа.

Операција

Поликлиничка служба је организована у седам амбуланти и кабинета за испитивање видног поља, ултразвук, ОЦТ, ласер, страбизам и рефракцију. У оквиру стационарног дела свакодневно се раде високоспецијализовани хируршки захвати у три операционе сале, у општој или локалној анестезији. Две трећине оперативног програма припада операцијама катаракте уз уградњу вештачког интраокуларног сочива. Примењује се најсавременија метода факоемулзификације, са минималним резом и без трауме. Ова метода омогућава брзу рехабилитацију вида, што скраћује боравак у болници, са тежњом да се пређе на једнодневни боравак у болници.

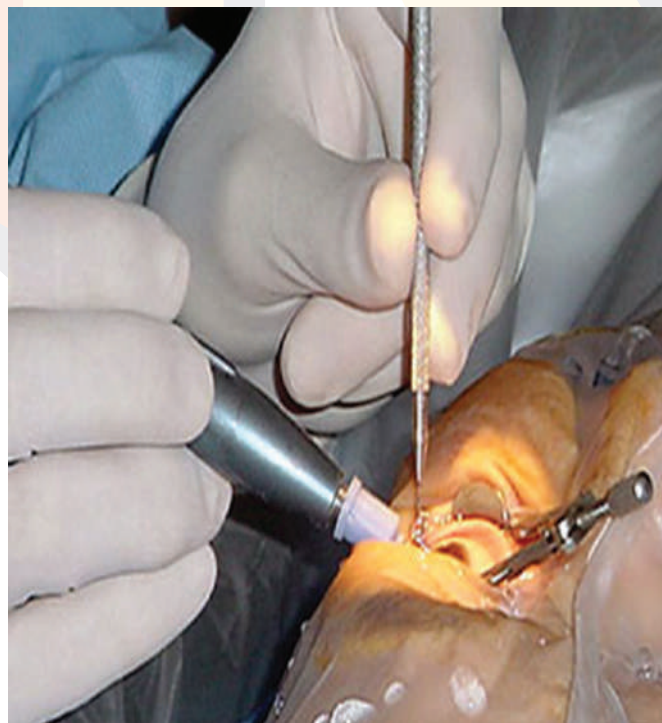
Свакодневно је на Клиници организовано 24-часовно дежурство офталмолошког тима, када се поред лежећих болесника на Клиници збрињавају хитни пацијенти.

Катедра за офталмологију Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду организује и обавља теоријску и практичну наставу за студенте медицине на српском и

енглеском језику, за студенте специјалне едукације и рехабилитације и здравствене неге.

Научно-истраживачки рад у клиничким и експерименталним истраживањима резултирао је израдом и одбраном 16 докторских теза. Области истраживања су експериментални и клинички приступ глаукому, катаракти, дијабетесној ретинопатији и болестима ретине и стакластог тела, трауми ока, превенцији слабовидости и слепила и прематурној ретинопатији.

Клиника за очне болести располаже потенцијалом младих лекара, који се свакодневно усавршавају на Клиници, али и на студијским боравцима на познатим клиникама и истраживачким центрима, међународним скуповима и конгресима. Сечена знања и пракса проширују могућности за примену најсавременијих метода лечења офталмолошких пацијената, које обезбеђују побољшање видне функције и квалитет живота.

Операција

КЛИНИКА ЗА ГИНЕКОЛОГИЈУ И АКУШЕРСТВО

Клиника за гинекологију и акушерство обухвата поља гинекологије и акушерства, неонаталне педијатрије, анестезиологије и реанимације, перинатологије, патологије трудноће, хумане репродукције и заједничку медицинску службу.

Као референтна установа ове врсте у Војводини, обезбеђује комплетну дијагностику и лечење и најтежих стања у гинекологији и акушерству. Запошљава 79 лекара специјалиста и 308 медицинских сестара, седам здравствених сарадника (четири биолога-ембриолога, клиничког психолога, социјалног радника, биохемичара).

Располаже са 230 постеља за одрасле и 105 постеља за новорођену децу.

Годишње се у овој установи обави више од 6.500 порођаја и уради више од 3.000 различитих операција и око 500 поступака вантелесне оплодње а хоспитализије се око 12.000 пацијенткиња.

1. Укупан број порођаја 2016. године – 6.506 (царски рез 2.123 (32,63%))

а. 157 близанаца

б. 9 тројки

Укупан број деце 6.681

Организационе јединице Клинике

1. Завод за перинатологију
2. Завод за гинекологију
3. Завод за патологију трудноће
4. Завод за хуману репродукцију
5. Завод за феталну медицину и пренаталну дијагностику и терапију
6. Завод заједничких медицинских служби

Завод за перинатологију располаже са 100 болесничких кревета смештених у двокреветне и трокреветне собе пуног комфора. Свака соба има сопствено купатило, мокри чвор и пратеће медицинске и

немедицинске садржаје високог стандарда (даљинска комуникација са медицинским особљем, централни развод медицинских гасова, мултимедијалне садржаје - ТВ пријемник, вишеканални радио пријем).

- Порођајни блок са шест одвојених порођајних сала које су снабдеване најсавременијом опремом за безбедно вођење порођаја.
- Две претпорођајне собе са шест кревета. Сваки кревет је опремљен савременим мониторинг системом за континуирано праћење стања плода и мајке у току порођаја. Сви појединачни монитори су умрежени у централну мониторинг јединицу која омогућава континуиран надзор стања свих породиља са једног места.

Јединица интензивне терапије

Јединица интензивне неге са пет двокреветних соба, укупно 10 кревета интензивне неге, за смештај и интензивни постоперативни надзор трудница порођених царским резом. Сваки кревет је снабдевен мониторинг јединицом за праћење виталних функција и умрежен у централну мониторинг јединицу са које се има континуиран надзор у стање виталних параметара свих пацијенткиња смештених у јединицу интензивне неге.

Ту је и блок операционих сала са две врхунски опремљене операционе сале за царски рез. Једна од операционих сала је оспособљена за мултимедијални пренос ТВ слике и компјутерским линком на даљину.

Смештајни капацитети за новорођенчад су распоређени у три основна вида смештаја:

- Деца смештена са мајкама (*baby friendly*) - укупно 54 дечја кревета смештена поред мајки у њиховим собама;
- Јединица за интензивну негу новорођенчади, у наменски грађеном и опремљеном простору на 300 м², опремљена са 10 инкубатора прикључених на централни развод медицинских гасова. Инкубатори су опремљени мониторинг системом за праћење виталних параметара новорођенчади. Јединица интензивне неге опремљена је и са три неонатолошка респиратора са могућношћу праћења свих виталних функција новорођенчади и два покретна апарата за механичку потпору као и салом за ургентне неонатолошке интервенције;
- Јединица полуинтензивне неге новорођенчади на 150 м² простора опремљена је са осам инкубатора, 20 дечјих кревета и пет кревета намењених новорођенчадима који имају потребу за джим боравком на Клиници (деца мале порођајне тежине).

Одељење новорођенчади располаже укупно са 105 кревета у свим категоријама смештаја.

Завод за гинекологију располаже са 60 болесничких кревета смештених у двокреветне и четворокреветне собе распоређене на преоперативни и постоперативни део и интензивну негу за гинеколошке пацијенткиње, као и хитан гинеколошки пријем. Сваки кревет је снабдевен мониторинг јединицом за праћење виталних функција и свом потребном савременом медицинском и пратећом опремом.

Крајем 2016. године Завод за гинекологију је реконструисан. Реконструкцију

је финансирао Покрајински секретаријат за здравство.

У склопу Завода за гинекологију налази се и операциони блок са две гинеколошке и две ендоскопске сале опремљене најсавременијом опремом и инструментима.

Порођајни блок

Завод за патологију трудноће. Смештајни капацитети Завода су 47 болесничких кревета распоређених на Одељењу патологије трудноће и Одељењу патологије трудноће са високим ризиком. Новоотворено је и Одељење дневне болнице. На Заводу је трудницама омогућена комплетна неинвазивна и инвазивна дијагностика и праћење и контрола ризичних трудноћа уз стални надзор интернисте.

Завод за хуману репродукцију обухвата Одељење за брачни стерилитет и Одељење за планирање породице и Лабораторију за вантелесну оплодњу.

Завод за хуману репродукцију лоциран је у адаптираном и реновираном делу старе зграде Клинике за гинекологију и акушерство. Просторни капацитети су високофункционални и одговарају савременим потребама рада у области хумане репродукције.

У састав Завода улазе три амбуланте, операциона сала за мање интервенције, лабораторија репродуктивног биолога и ултразвучни кабинет.

У последње две године набављена је висококвалитетна и савремена опрема за лапароскопске и хистероскопске операције и за репродуктивну лабораторију, реномираних произвођача. Лекар Завода су високоспецијализовани за област хумане репродукције, са супспецијализацијама из области стерилитета и фертилитета и репродуктивне ендокринологије. Такође, средњи медицински кадар је обучен за саветодавни рад и свакодневну телефонску подршку пацијентима у вези са проблемима стерилитета. Поред тога, значајно је навести и учешће психолога у активностима Завода јер они омогућавају пружање психолошке подршке у стресогеним ситуацијама које носи проблематика брачног стерилитета. Едукација кадра, лекара и биолога, спроведена је у еминентним универзитетским центрима, уз редовне студијске боравке и усавршавања у водећим центрима за хуману репродукцију у Европи, али и Америци и Азији. Континуирано и плански се врши одабир значајних конгреса и састанака из области хумане репродукције које лекари посећују са циљем прикупљања нових знања и вештина неопходних за квалитетан рад. Поред наведеног, лекари Завода уз помоћ колега из иностранства организовали су бројне базичне и напредне курсеве из хистероскопије и лапароскопије.

Спектар активности Завода обухвата бројне дијагностичке и терапијске процедуре као и саветодавни рад у оквиру остваривања и регулације фертилности. То су: дијагностика стерили-

тета, лапароскопске и хистероскопске операције ради успостављања фертилности жене, примена техника асистираних репродукције, решавање случајева ендокринолошке проблематике са утицајем на репродуктивну функцију, саветодавни рад за примену контрацепције и артефицијелни прекиди трудноћа како применом класичне хируршке технике и простагландина.

Завод за феталну медицину и пренаталну дијагностику и терапију. Фетална медицина се током последњих десет година, захваљујући технолошком напретку медицине, развила брже од осталих делова перинатологије и као таква се издвојила у самосталну дисциплину, која захтева посебно едуковане кадрове, простор, опрему и приступ проблему пренаталног скрининга, дијагностике и терапије.

Клиника за гинекологију и акушерство је од 1999. године, од самог почетка увођења феталне медицине као самосталне дисциплине у поље перинатологије, пратила развој ове гране, како едукацијом кадра тако и набавком опреме, те су се у потпуности стекли услови за издвајање ове области као самосталног ентитета, смештањем у посебан простор и организацијом кадра који би омогућио даљи напредак ове гране у оквиру новог завода на Клиници.

Завод заједничких медицинских служби. У оквиру овог завода заједничких медицинских служби је Одељење ултразвучне дијагностике, које се бави праћењима како морфологије и стања фетуса током целе трудноће, тако и ултразвучном дијагностиком проблема у гинекологији. У оквиру пројекта Клинике и Владе Војводине, ово одељење опремљено је најсавременијим ултразвучним апаратима, и током године се амбулантно прегледа преко 8.500 пацијенткиња.

На Специјалистичкој поликлиници, која се налази у оквиру овог Завода, годишње се прегледа преко 5.000 пацијената, а оформљена је супспецијалистичка Амбуланта за дијагностику патологије гениталног тракта. У оквиру Завода раде и интерниста, као интегрални део тима, те два

Болесничка соба

психолога који учествују у свим сегментима рада са пацијенткињама са проблемима гинеколошке и акушерске природе, те у саветовању пацијенткиња са проблемом стерилитета.

Едукативни центар

Трећи спрат новог објекта наменски је грађен као едукативно административни пункт, намењен едукацији у оквиру додипломске наставе студената медицине, постдипломске наставе као и наставе континуиране едукације здравствених радника свих профила јер је Клиника за гинекологију и акушерство наставна база Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду и Средње медицинске школе „7. април“ из Новог Сада.

Болесничка соба

Едукативни центар клинике располаже амфитеатром са 70 места опремљеним свим мултимедијалним садржајима неопходним за извођење савремене наставе, библиотеком, као и салом за седнице и семинаре.

На Клиници постоји рачунарска мрежа од 110 рачунара са интернет конекцијом.

1. Укупан број порођаја – 6.506
(Сц 2123 (32,63%))

- а. 157 близанаца
- б. 9 тригемини

**Укупан број деце 6.681:
преко 3.000 операција**

2. Санација завода за перинатологију

У сарадњи са СТУП урађена је санација водоводних инсталација на Одељењу пуерперијума (осам болесничких соба и четири тоалета), те Одељења акушерских операционих сала уз претходну реорганизацију оперативног програма и боравка пацијенткиња на Одељењу полунтензивне неге, чиме је завршена прва фаза санације Завода за перинатологију (30%).

Предстоје нам друга и трећа фаза за које је процењена вредост радова око 10.000.000 динара.

3. Санација завода за гинекологију (тзв. Барака)

У складу са Јавном набавком 66-16-О 5. 10. 2016. године завршена је реконструкција Завода за гинекологију чиме су у значајној мери унапређени услови боравка гинеколошких болесница а запосленима унапређени услови за квалитетније пружање здравствених услуга.

4. Исхрана породиља

С обзиром на учестале објаве у медијима у вези са исхраном породиља, извршили смо анкетирање породиља које су углавном биле задовољне.

На иницијативу управника Клинике, доц. др Ђорђе Петровић, начелник Одељења порођајне сале именован је за члана Комисије за нутритивну медицинску терапију КЦВ, ради побољшања исхране породиља.

5. Комисија за унапређење квалитета рада

Именована је нова Комисија за унапређење квалитета рада ОЈ Клинике за гинекологију и акушерство (проф. др Љиљана Младеновић Сеги, др Наташа Сташук, др Радмила Малетин, Весна Миљојевић Станић, вмс).

6. Пројекат Владе Србије „Бебо, добро дошла“

Након неколико инструктажа, дана 13. 7. 2016. започето је спровођење пројекта Министарства државне управе и локалне самоуправе и Кабинета председника Владе „Бебо, добро дошла на свет“ којим се родитељима олакшавају административне процедуре око рођења беба (давање имена, извод из МКР, здравствена књижица, добијање ЈМБГ). Неколико пута до сада смо били похваљени за рад и ангажман у вези са пројектом а **до сада је урађено 3.700 електронских пријава рођења.**

7. Оснивање пилот-центра за жртве сексуалног насиља

Уз подршку Покрајинског секретаријата за здравство, пројекат „Заустави-заштити-помози“ финансиран је од Повереничког фонда Уједињених нација за подршку акцијама спречавања насиља над женама (*The United Nation Trust Fund to End Violence Against Women* или *UN Trust Fund*) на Клиници је у оснивању Центар за жртве сексуалног насиља.

8. Медијска експонираност – Интерес јавности за наш рад

У периоду од јула до децембра 2016. године Клиника за гинекологију и акушерство у медијима је споменута укупно 614 пута.

9. Сарадња са Домом здравља „Нови Сад“ и Институтом за онкологију Завод за здравствену заштиту студената „Проф. др Веселин Дицков“.

Амбуланта

10. Уведено је пружање услуге аналгезије при порођају 8–22 часова.

јануар–август – 279
август–20. децембар – 580

11. Награда најбоље велико породилиште – истраживање портала Бебац

12. Поправљен лифт!

13. Планирана набавка опреме

A. Фонд за капиталана улагања

B. Министарство здравља и Покрајински секретаријат за здравство (порођајни столови, операциони сто, лампа за операционе сале са видео-системом, ендоскопска хирургија, централни мониторинг за ЦТГ, премијум ултразвучни апарати)

14. Едукација

Пројекти, инострани и домаћи, организација два симпозијума (Немачко-српско удружење гинеколога, Америчко удружење за акушерску анестезију) одласци на стручна усавршавања. Долазак страних стручњака код нас на усавршавања.

15. Фебруарска награда града Новог Сада – Ивана Шпановић, атлетичарка – проследила је новчани износ награде нашој клиници, 130.000 динара.

КЛИНИКА ЗА МЕДИЦИНСКУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

Клиника за медицинску рехабилитацију

Клиника за медицинску рехабилитацију спроводи савремене методе евалуације и медицинске рехабилитације код физички онеспособљених лица, без обзира на врсту и тежину онеспособљености.

Превенција онеспособљености и секундарних компликација болести и повреда спроводи се кроз амбулантно и стационарно физикално лечење код оболелих и повређених са претећом и привременом онеспособљеношћу, као и уз помоћ тима за рану рехабилитацију код пацијената који се лече у Клиничком центру Војводине.

Рана рехабилитација пацијената који се стационарно лече на другим институтима и клиникама Клиничког центра афирмише се као једна од метода превенције и/или бољег исхода онеспособљености.

Клиника за медицинску рехабилитацију у кадровском и стручно-методском погледу је установа од националног значаја. Онеспособљена особа се третира као активан субјект сопственог оспособљавања које су одвија уз помоћ рехабилитационог тима. Рехабилитациони тимови на Клиници се

састоје од свих оних профила стручњака који су неопходни за решавање бројних и комплексних физичких, психичких и социјалних реперкусија онеспособљености.

Основни принцип рада је тимски рад. Најчешће врсте онеспособљености су хемиплегија после цереброваскуларног оштећења, пареплегија услед спиналних лезија, стања након ампутација (васкуларне и трауматске генезе), парализе периферних нерава, последице тежег трауматизма и трауматизма у старијем животном добу, компликована реуматска обољења.

У складу са савременим протоколима на Клиници за медицинску рехабилитацију спроводи се рехабилитација пацијената након ортопедских интервенција, а потом и прате резултати њеног исхода.

Посебна пажња се посвећује пацијентима са хроничним мускулоскелетним болом, те се спроводи мултимодални приступ са циљем побољшања квалитета живота оболелих.

Последњих година се пажња посвећује актуелном проблему последица цереброваскуларног оштећења. Уведене су нове методе за процену исхода оспособљавања.

Развојни програми се усмеравају ка овладавању методама савремене медицинске рехабилитације код пацијената са периферним васкуларним обољењима (потребна одговарајућа евалуациона опрема).

Посебно важан сегмент развојног програма јесте повезивање институционалне рехабилитације са рехабилитацијом која се одвија у физичком и социјалном окружењу онеспособљене особе након њеног одласка са Клинике (кућна рехабилитација), са посебним акцентом на побољшање квалитета живота онеспособљене популације.

ЦЕНТАР ЗА ПАТОЛОГИЈУ

У Центру за патологију ради девет специјалиста и два специјализанта и тај тим представља дијагностички центар Клиничког центра Војводине. Свим оперисаним пацијентима наше установе као и пацијентима подвргнутим ендоскопској дијагностици у Центру за патологију поставља се децидна патохистолошка дијагноза од које зависи даље лечење пацијента. Поред свих организационих јединица, у Центру за патологију се дијагностикују и болести деце Института за здравствену заштиту деце и омладине као и пацијенти из појединих болница Јужнобачког округа. Поред постављања патохистолошке дијагнозе, свакодневни рад обухвата и обдукције. На годишњем нивоу, број дијагноза који се постави у Центру за патологију је у просеку око 40.000. Центар за патологију располаже имунохистохемијским методама бојења које захваљујући подршци Секретаријата за здравство АП Војводине повећавамо у смислу допуне новим и савременијим маркерима. Број брзих дијагностичких процедура експресс темпоре је, само на дневном нивоу, око 10. Сви запослени патолози су уједно и наставници Медицинског факултета на две катедре, Катедри за хистологију и ембриологију и Катедри за патологију. Нажалост, опремљеност Центра за патологију у техничком и кадровском смислу, а за поменути број дијагностичких процедура,

није оптимална. Специјалисти-патолози морају бити опредељени за поједине уске области медицине, с обзиром да смо терцијарни ниво здравствене установе, што захтева и наш много већи ангажман што је и изузетно сложено због великог броја биопсијских анализа. Потребно је такође са циљем убрзања дијагностичке процедуре повећати број аутоматизованих система за процесуирање ткивних узорака. Центар за патологију, нажалост, нема сопствену обдукциону салу што уз тренд повећаних захтева за обдукцијама постаје значајан проблем. У јулу месецу 2017. године смо унапређени за један микроскоп којим су наше колеге као и грађанство информисани путем средстава јавног информисања и који је од драгоценог значаја не само за нашу установу него и за цео регион с обзиром да сличан не постоји. Кроз рад и ангажовање у бројним домаћим и међународним удружењима запослени Центра за патологију дају значајан допринос развоју знања из области патологије. Свакодневно велики број специјализаната из свих општих болница Војводине као и из Републике Српске и Црне Горе обавља специјалистички стаж у нашем Центру. Такође, Центар за патологију одржава и организује континуирану медицинску едукацију у виду стручних састанака акредитованих код Здравственог савета Србије.

Центар за патологију

ЦЕНТАР ЗА СУДСКУ МЕДИЦИНУ

Центар за судску медицину основан је 1960. године као катедра Медицинског факултета у Новом Саду. Данас послује у оквиру Клиничког центра Војводине као организациона јединица.

У свом раду Центар за судску медицину обухвата све важне области форензичких наука.

Основна делатност. У области форензичке патологије обрађује се проблематика насилне, изненадне и сумњиве смрти на макро и микроморфолошком плану. Центар, поред осталог, располаже и могућношћу за дигиталну аквизицију и софтверску анализу дигиталне слике.

Одсек за токсикологију Центра располаже најсавременијом компјутерском опремом за клиничке и форензичке анализе биолошких узорака и сумњивих супстанција, укључујући и квантитативну анализу дрога. Анализе се обављају високософистицираним методама гасне, течне и гасномасене хроматографије.

Лабораторија за ДНК анализу има најсавременију опрему за рад у области *PCR* технологије. ДНК лабораторија врши анализе из области медицинске криминалистике, форензичке идентификације и вештачења спорног очинства и других сродничких односа, применом најсавременијих технологија. Рутинским анализама обухваћени су аутозомални и маркери локализовани на *Y*-хромозому, док се у компликованијим случајевима врши и анализа митохондријске ДНК. Лабораторија поседује сертификате Европског удружења форензичких ДНК лабораторија (*GEDNAP*) и *Y-STR Haplotype Quality Assurance Exercise* 2006. Од 2007. године Лабораторија је део највећег међународног пројекта испитивања *Y*-микросателитских маркера (*yhrd.org*). Укључена је у пројекат испитивања генетичке варијабилности становништва Србије, који финансира Републичко министарство за науку, а самостално се изводи Програм испитивања генетичке варијабилности популације

Војводине, који финансира Покрајински секретаријат за здравство.

Поред наведеног, у лабораторији се врше анализе из подручја клиничке генетике, пре свега из области наследних поремећаја коагулације и праћења ефеката терапије обољења беле крвне лозе. Сви делови процеса рада повезани су информационом системом који значајно доприноси брзој и ефикасној обради података.

У Центру за судску медицину ради 11 лекара специјалиста.

Наставна и научна делатност. Центар је истовремено и наставна база Медицинског факултета – Катедра за судску медицину, кроз коју се обавља додипломска настава за студенте медицине и стоматологије и одржава настава на Правном факултету Универзитета у Новом Саду.

На Катедри се организује и последипломска настава за стицање звања специјалисте судске медицине, као и различити облици усавршавања, укључујући докторске студије.

Центар за судску медицину

ЦЕНТАР ЗА ЛАБОРАТОРИЈСКУ МЕДИЦИНУ

Одељење за клиничку биохемију

Центар за лабораторијску медицину је високоспецијализована установа која обезбеђује комплетну лабораторијску дијагностику за све клинике и друге организацијске јединице Клиничког центра, али и за велики број амбулантних болесника других здравствених установа. За неке дијагностичке процедуре, посебно у области нуклеарне медицине, Центар представља ексклузивну установу за подручје читаве АП Војводине па и шире. Организациону шему Центра чини седам одељења:

- Одељење за клиничку биохемију,
- Одељење за ургентну лабораторијску дијагностику,
- Одељење за специјализовану лабораторијску дијагностику,
- Одељење за хематологију, хемостазу и превенцију тромбозе,
- Одељење за нуклеарну медицину,
- Одељење за ендокринологију и
- Одељење за пријем и дистрибуцију материјала.

У оквиру Центра организоване су и амбулантне службе за превенцију тромбозе и превенцију атеросклерозе. Центар запошљава стручњаке

из области клиничке и медицинске биохемије, лабораторијске медицине, патофизиологије, интерне медицине и нуклеарне медицине. Све лабораторије Центра за лабораторијску медицину набавком нове опреме данас имају могућност одређивања практично свих клинички значајних параметара, односно изводе широку палету лабораторијских анализа и функцијских тестова. Обнављањем постојеће лабораторијске опреме, значајно је повећан укупни капацитет лабораторијске службе уз перманентни раст броја услуга.

Основна делатност. Центар за лабораторијску медицину је данас модерно организован интегрисани систем лабораторија који обезбеђује лабораторијску дијагностику за све клинике и институте Клиничког центра Војводине, као и за амбулантне болеснике који се упућују у поликлиничку службу Клиничког центра. Институт је укључен у међународну RIQAS контролу квалитета, а у току су припреме за сертификацију и акредитацију постојећих лабораторија и института као целине. Лабораторије Центра располажу савременом опремом и аутоматизованим системима, тако да се годишње у лабораторијама Института уради више од 30.000.000 анализа, са тенденцијом сталног пораста.

Одељење за клиничку биохемију састоји се од два дела - Одсек 1 у просторијама Старе поликлинике и Одсек 2 у просторијама Клинике за интерне болести. У Одсеку 1 се сваким радним даном изводе лабораторијске анализе за потребе болничких пацијената КЦВ, као и за потребе амбулантних пацијената и то класичне биохемијске, као и одређен спектар специфичних протеина, електрофореза серумских протеина, имунофиксација протеина серума и урина. У Одсеку 2 се такође сваким радним даном у две смене изводе неопходне лабораторијске анализе (комплетна крвна слика, глукоза – различити профили, брзина седиментације еритроцита, време крварења) углавном за потребе Клинике за интерне болести. У Одељењу је запослено 19 лабораторијских техничара од чега су четири са дипломом високе школе, пет лекара од чега је двоје специјалиста и троје на специјализацији, као и један хемичар-специјалиста медицинске биохемије.

Одељење за нуклеарну медицину

Лабораторија за имунометријске анализе **Одељења за ендокринолошку дијагностику** врши преко 40 анализа из домена ендокринолошке дијагностике, као и одређену палету туморских маркера. Годишње се у овој лабораторији уради преко 200.000 анализа, како за болеснике на стационарном лечењу у Клиничком центру Војводине, тако и за велики број амбулантних болесника. Ове анализе се изводе на савременим и поузданим аутоматским анализаторима, у којима

је имплементирана врхунска имунометријска методологија. Поједине анализе се раде ЕЛИСА методологијом. Рад у лабораторији се одвија према високим стандардима лабораторијске праксе уз поштовање свих правила унутрашње и спољашње контроле квалитета рада лабораторије. Постојећи аутоматски анализатори су повезани интерном информационом мрежом, која омогућава брзину, квалитет и поузданост рада лабораторије. У раду лабораторије учествује активно 10 високообучених, лиценцираних лабораторијских техничара, као и четири лекара, специјалисте клиничке патофизиологије, клиничке биохемије и лекари на специјализацији из лабораторијске медицине.

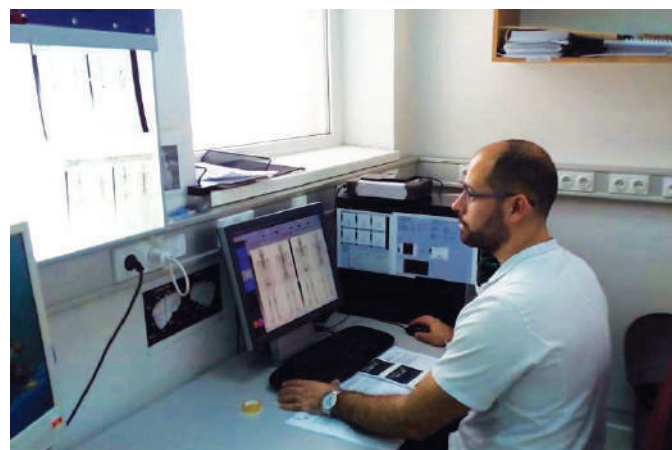
Одељење за нуклеарну медицину постоји од 1964. године и представља прву лабораторију за примену радиоактивних изотопа у Србији изван Београда. Примена отворених извора јонизујућег зрачења у медицини даје фантастичне могућности добијања дијагностичких информација о функционалности различитих органа, али, због своје природе, захтева сталан опрез, посебна знања и велико искуство. На Одељењу је укупно 12 запослених, од тога четири лекара специјалиста нуклеарне медицине, један лекар на специјализацији из нуклеарне медицине, један физичар на специјализацији из медицинске физике као и шест лабораторијских техничара. На Одељењу за нуклеарну медицину обављају се ин vivo и ин vitro дијагностички прегледи уз употребу радиоактивних изотопа ^{99m}Tc и ^{131}I , као и терапијска примена радиоактивног изотопа ^{131}I . Располажемо са модерном дијагностичком опремом, а годишње обавимо више од 2.500 прегледа, од којих се већина обавља једино у нашем одељењу на територији Војводине. Блиском сарадњом са Институтутом за нуклеарне науке „Винча“, у погледу снабдевања радиофармацеутицима, обучавања за рад и периодичних обнова знања, али и дозиметријских контрола наше лабораторије, осигуравамо висок ниво квалитета примене радиоактивности у рутинском раду.

У лабораторијама за хемостазу и хематологију **Одељења за тромбозу, хемостазу и хематолошку дијагностику** обавља се преко 30 анализа из домена дијагностике функционалности хемостазног система, као и основних хематолошких анализа. Годишње се у овој лабораторији уради преко 230.000 анализа, како за болеснике на стационарном лечењу у Клиничком центру Војводине, тако и за велики број амбулантних болесника. Ове анализе се изводе на савременим и поузданим аутоматским коагулометрима, у којима је имплементирана врхунска коагулометријска, спектрофотометријска и имунонефелометријска методологија, односно импедантна и флуорометријска проточна цитометрија и фотометрија у хематолошкој лабораторији. Рад у лабораторији се одвија према високим стандардима лабораторијске праксе уз поштовање свих правила унутрашње и спољашње контроле квалитета рада лабораторије. Дневно се обавља унутрашња контрола, недељно међулабораторијска, а четири пута годишње спољашња међународна контрола квалитета рада – *Sheffield* за хемостазу и RIQAS за хематологију. У раду лабораторије учествује активно 13 високообучених, лиценцираних лабораторијских техничара, један хемичар специјалиста медицинске биохемије, један хемичар, као и девет лекара, од тога седам специјалиста интерне медицине и два лекара на специјализацији лабораторијске медицине.

Одељење за специјализовану лабораторијску дијагностику обухвата пет лабораторија – Лабораторију за испитивање урина, Лабораторију за испитивање липида, Лабораторију за патофизиологију бубрега и праћење имуносупресивне терапије, Лабораторију за гастроинтестинална испитивања и Лабораторију за вирусолошка испитивања и PCR дијагностику. Осим тога, Одељење обухвата и Амбуланту за превенцију атеросклерозе која се налази у специјалистичкој поликлиници. Одељење има пет запослених с високим образовањем, од тога три доктора медицине, један молекуларни биолог, један дипломирани биолог-хемичар, као и 14 лабораторијских техничара и један виши медицински лабораторијски техничар.

Наставна и научна делатност. Центар је истовремено и наставна база Медицинског факултета у Новом Саду при Катедри за патолошку физиологију. Наставни кадар чине два редовна професора, један ванредни професор, пет доцената, и четири асистента, који изводе додипломску и последипломску наставу за студенте медицине, стоматологије, фармације, медицинске рехабилитације и здравствене неге. У оквиру Центра за лабораторијску медицину налази се самостална организациона јединица Завод за биохемију који је, такође, наставна база Медицинског факултета. У раду Катедре за биохемију учествује један ванредни професор и један доцент, а у раду Катедре општеобразовних и општемедицинских предмета учествује један асистент.

У оквиру научноистраживачког рада, усмерени смо на функцијска испитивања из области патофизиологије поремећаја метаболизма протеина, угљених хидрата, липида, превремене атеросклерозе, атеротромбозе и венског тромбоемболизма, ендокринолошких поремећаја, поремећаја бубрежне функције, поремећаја метаболизма витамина, патофизиологије дигестивног тракта и на испитивања вируса.

Одељење за нуклеарну медицину

ЦЕНТАР ЗА РАДИОЛОГИЈУ

Центар за радиологију

Центар за радиологију Клиничког центра Војводине је један од највећих радиолошких центара у Србији и региону. Центар обавља секундарни и терцијарни ниво здравствене заштите. Са 30 запослених специјалиста и супспецијалиста радиологије, модерном опремом и употребом најсавременијих метода из области дијагностичке и интервентне радиологије, Центар је незамењива карика у систему функционисања Клиничког центра Војводине.

Рендгенолошко одељење Градске болнице у Новом Саду, претеча данашњег Центра за радиологију, основано је 1928. године, када је за првог шефа постављен др Димитрије Несторовић из Шапца. Шабац је у то време био значајан јер је тамо 1897. постављен први РТГ апарат у Краљевини Србији. Др Несторовић је, нажалост, преминуо 1934. године од последица изложености радиоактивном зрачењу. На месту шефа га је заменио др Никола Вујић, који је у исто време био и први шеф Катедре за радиологију, као и први декан Медицинског факултета у Новом Саду. Др Вујић је после завршене специјализације у Бечу пренео тадашња најмодернија искуства у новосадску болницу и први фактички

увео радиологију у клиничку праксу. Физички, Рендгенолошко одељење налазило се у подруму Хируршког одељења, због спреге радиологије и хирургије. Почетком педесетих година прошлог века, на Одељењу су радила три специјалиста, др Вујић, др Вермеш и др Цвибах.

Године 1952. радиологија добија свој први самостални простор у згради данашње Клинике за кожно-венеричне болести. С развојем радиолошких техника расла је и потреба за њиховом употребом, па и за специјалистима. Између 1950. и 1960. године, на Одељењу је запослено још шест лекара који су добили специјализације. У целој Војводини је 1955. године било свега 11 рендгенолога, цивилних и војних. За шефа Одељења 1963. постављен је др Дедић из Београда, који је успео да набави први светлосни појачивач, те су се прегледи могли вршити и на дневном светлу, а заштита особља од зрачења је значајно унапређена.

Шездесетих година је примљено још шест лекара, а Одељење је прерасло у Завод, и пресељено у приземље нове зграде поликлинике, где се и данас налази. Дијагностичка радиологија и радиотерапија су биле обједињене, а тада је набављена и опрема за прве ангиографске

прегледе, које су тада биле најнапредније технике у свету. Седамдесетих број лекара расте за још пет, а Завод се претвара у Институт са два завода, један за терапију под руководством доц. Медаковић, и један за дијагностику под руководством професора Лазара Поповића. Осам нових специјалиста се запошљава на Институту током осамдесетих година, када се Институт интегрише у Медицински факултет и постаје његова наставна база.

Крајем седамдесетих добијају се нови ултразвучни апарати, као и први апарат у Србији за компјутеризовану томографију 1979. године. Радиотерапија се 1983. сели на Институт за онкологију у Сремској Каменици а 1985. године, када је сазидана нова зграда поликлинике, Институт за радиологију шири свој радни простор и на први спрат зграде у којој је био. У међувремену, развојем дијагностичких метода и све већим потребама Клиника има прецизну визуелну технику, расте и број специјалиста радиологије, а крајем осамдесетих долази већи део радиолога који још увек раде у Центру. После пензионисања проф. Поповића, на челу Института, од 1991., био је др Дражетин, а након његове прејане смрти замењује га др Вучуровић 2000. године. Од 2003. године управник Центра за радиологију била је проф. др Сања Стојановић, а од краја 2016. године на челу центра је проф. др Виктор Тил.

Центар функционише на две локације у оквиру КЦВ, већи део се налази у згради старе поликлинике, а мањи део у оквиру Ургентног центра Војводине. Центар располаже са три мултислајсна скенера, од којих најновији припада последњој генерацији скенера са двојним извором (*dual source*) и две цеви од по 64 слоја. Магнетнорезонантни имиџинг се врши апаратом од 1,5 тесле, а у плану је и набавка новог МР апарата. У Центру такође функционише седам ултразвучних апарата са широким избором сонди и високим перформансама, три РТГ апарата за графиче са могућношћу дигитализације слике, као и три РТГ апарата за скопије и графиче. Посебно смо поносни на ангио салу Аксиом артис,

у којој се спроводе интервентне процедуре. У складу са материјалним могућностима опрема се периодично занавља.

У Центру тренутно ради 30 радиолога који својим знањем и стручношћу стоје на располагању свим клиникама Клиничког центра, као и амбулантним пацијентима из целе Војводине и Србије. Рад је организован у две смене радним данима, а на МР дијагностици и викендом, како би се обавио задати број прегледа, док дежурна екипа коју чине два радиолога, два техничара и три специјализанта, непрекидно ради 24 часа, 365 дана у години. Преко 40 виших РТГ техничара и струковних радиолога, у сарадњи са лекаrimа, омогућавају квалитетну и ефикасну аквизицију снимака и незамењиву помоћ приликом рада у ангио-сали. Дванаест административних радника брине о уредном вођењу медицинске документације и комуникацији са пацијентима, док један инжењер информатике и један физичар брину о великом броју рачунара и радних станица без којих Центар не би могао да функционисе. Укупно, око 90 људи чини складан колектив Центра, а заједничким трудом омогућавају квалитетне услуге. У Центру се изводи око 130 различитих дијагностичких и интервентних процедура. Ова завидна сума прегледа указује на свеобухватност и максималну искоришћеност апарата који нам стоје на располагању. Због константног напредовања радиологије и технологије која је прати, сваки радиолог има најмање две области у којима се посебно стручно усавршава, како би се одржао корак са светом и квалитет услуге. Осим тога, општим радиолошким процедурама и ургентном радиологијом бави се сваки од запослених радиолога.

Подаци о извршеном броју прегледа су импозантни. Само у Ургентном центру у 2016. години начињено је преко 32.000 прегледа (ЦТ, ултразвук и РТГ), док је у Центру за радиологију начињено 10.100 ЦТ прегледа, 7.800 МР прегледа, 8.800 класичних РТГ прегледа, 1.200 интервенција у ангио-сали, 7.000 ултразвучних прегледа, 2.100 доплер прегледа крвних судова, и 8.900

скрининг прегледа дојке. Укупно, то је преко 45.000 прегледа. Са ургентним центром заједно – то је 77.000 прегледа, односно око 200 прегледа дневно. Ове цифре Центар за радиологију КЦВ сврставају у сам врх радиолошких установа Србије и региона.

Као наставна база Медицинског факултета у Новом Саду, Центар врши константну обуку студената свих смерова, докторанада, специјализаната из радиологије, али и других специјалности, које у свом курикулуму имају предмет Радиологија. Сада је на специјализацији преко 70 лекара из целе Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине. Приликом четворогодишње едукације, специјализанти, осим тероријских предавања о радиологији, узимају и активно учешће у свакодневном раду, изводе прегледе, пишу сопствене налазе под контролом радиолога, и обучавају се да по положеном испиту буду оспособљени за самосталан рад у матичним институцијама. Знање се проверава на теоријским колоквијумима, као и у практичном раду. Сви радиолози са преко пет година специјалистич-

ког радног стажа прихватају менторство над специјализантима и воде их и контролишу кроз целу специјализацију. Наставно особље Центра за радиологију чини пет професора, један доцент, четири асистента, два доктора медицинских наука, а већина млађих специјалиста је на завршним годинама докторских студија.

Понос Центра представља ЦТ школа која се у континуитету организује од 2003. године и чини окосницу едукације из ЦТ дијагностике за цео регион. Сваке године, више од 50 полазника из земаља бивше Југославије долази у новембру у Нови Сад да чује велики број предавања из основног и напредног курса ЦТ дијагностике. Предавачи у школи су, осим специјалиста Центра, и стручњаци из околних земаља али и других европских и светских радиолошких центара. Овај велики фонд знања који полазници могу да стекну на предавањима након завршетка школе могу и практично да утврде током двонедељног боравка у Центру, где их у свакодневном раду наши лекари едукују како да примене стечено знање.

ПОЛИКЛИНИКА

Зграда поликлинике данас

Историја

Давне 1979. године донета је одлука о почетку градње зграде Поликлинике, 8. 11. 1985. године зграда је свечано отворена, а 11. 11. 1985. године у њој су прегледани први пацијенти. Изузев нове зграде, која је једина била наменски грађена за амбулантно прегледање пацијената, велика новина било је заказивање прегледа – служба АПИС (амбулантно-поликлинички, информациони систем), које у измењеном саставу и у новом систему рада постоји и данас.

Поликлиника је:

- савремено, комфортно, наменски грађено здање површине 9.376 м²;
- високоспецијализована терцијарна здравствена установа која пружа амбулантну специјалистичку и супспецијалистичку здравствену заштиту;
- запослени у Поликлиници: управник, заменик, главна сестра, технички секретар, службеници у ЦИП-у (централном информационом пулту), енергетски оператери и помоћни

радници опслужују и координирају радом тима који обједињује преко 400 радника са пуним или повременим радним временом. Највећи је број лекара специјалиста и супспецијалиста од којих су, чак више од 25%, академици, професори, доценти и асистенти Медицинског факултета, доктори и магистри наука; уз њих, ту су медицинске сестре и техничари и немедицински радници инжењери, физичари, хемичари, психолози и др.;

- 100 ординација и лабораторија где се обави око 2.000 прегледа и анализа дневно или око 37.000 прегледа;
- наставна база Медицинског факултета Нови Сад и Средње медицинске школе „7. април Нови Сад“.

Поликлиника на једном месту обједињује скоро све службе које раде у оквиру Клиничког центра Војводине, као и консултативно конзилијарне амбуланте Института за плућне болести из Сремске Каменице. Лабораторијска испитивања врше се најмодернијом компјутеризованом и аутоматизованом опремом, а

специфична дијагностичка испитивања из области интернистичких, хируршких, гинеколошких и других медицинских дисциплина, као и све врсте амбулантних терапијских интервенција и малих хируршких интервенција врше стручњаци из својих области и делокруга рада.

Услуге обједињене у поликлиничким службама, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године користило је укупно 458.256 грађана. То је значајан пораст у односу на исти период 2006. године, када је услуге у поликлиничким службама користило укупно 293.654 грађана.

На Поликлиници се спроводе:

- **лабораторијска испитивања** свим расположивим лабораторијским методама и компјутеризованом и аутоматизованом опремом;
- **дијагностичка испитивања** која се примењују код пацијената који имају тегобе, а болест још није одређена или је недовољно дефинисана; врсту и обим овог испитивања одређује ординирајући лекар после исцрпне анамнезе и комплетног физикалног прегледа;
- **специјална испитивања** која се спроводе после дијагностичких испитивања ради потврде и допуне дијагнозе;
- **контролни прегледи** који су у ствари дијагностичка или специјална испитивања која се примењују после болничког лечења или у току поликлиничке терапије;
- **све врсте амбулантних терапијских интервенција** из области интернистичких, хируршких, гинеколошких и других медицинских дисциплина.

Лабораторија- чекаоница

Поликлиника Клиничког центра Војводине обједињује под својим кровом 24 специјалности и омогућује свакодневни рад више од 80 специјалиста у следећим организационим јединицама:

1. Кабинет за преоперативну припрему пацијената
2. Амбуланта за терапију бола
3. Одељење операционих сала
4. Одељење абдоминалне хирургије
5. Одељење оториноларингологије
6. Одељење офталмологије
7. Одељење ортопедије и трауматологије
8. Одељење неурохирургије
9. Одељење васкуларне хирургије
10. Одељење пластичне хирургије
11. Одељење максилофацијалне хирургије
12. Одељење урологије
13. Одељење гинекологије и акушерства
14. Одељење нефрологије
15. Одељење неурологије
16. Одељење психијатрије
17. Одељење дерматовенерологије
18. Одељење хематологије

Чекаоница

19. Одељење гастроентерологије
20. Одељење ендокринологије и дијабетологије
21. Одељење лабораторијске дијагностике
22. Лабораторијска служба хемостазе и превенције тромбозе
23. Одељење кардиологије
24. Одељење пулмологије

ЗАКАЗИВАЊЕ ПРЕГЛЕДА – ЦИП (централни информациони пулт)

Служба за заказивање прегледа је услужна служба за заказивање специјалистичко-консултативних прегледа за већину поликлиничко-специјалистичких служби. Еволуирала је током времена, те је и сада у складу са најновијим прописима Министарства здравља Републике Србије, путем ИЗИС-а, спона између лекара из примарне здравствене заштите који пацијенте упућују у Поликлинику и лекара специјалиста који у Поликлиници раде. Прегледе заказују у личном контакту са пацијентима, дају информације телефонским путем, или заказују прегледе путем захтева који су упућени електронском поштом.

Психијатрија – Кармотека

УРГЕНТНИ ЦЕНТАР

Ургентни центар данас

Пре више од две деценије започета, изградња Ургентног центра Клиничког центра Војводине завршена је пре две године захваљујући средствима Владе Аутономне Покрајине Војводине. Ургентни центар Клиничког центра Војводине је свечано отворен 25. јуна, док је прве пацијенте примио 20. августа 2010. године.

Технологија којом је изграђен Ургентни центар, као и опрема која је у њему монтирана, до сада није примењена ни у једној медицинској установи у Србији. Савремена, високоефикасна зграда изграђена је по највишим стандардима за здравствене установе. По просторним, техничким и људским ресурсима, Ургентни центар Клиничког центра Војводине у рангу је са сличним установама на простору Европске уније и Сједињених Америчких Држава.

Ургентни центар Клиничког центра Војводине налази се на површини од 9.000 м², у потпуно компјутеризованој згради, која има аутоматску климатизацију и регулацију потрошње струје чиме се постиже максимална енергетска ефикасност и смањују трошкови грејања и хлађења. У случају нестанка електричне енергије у мрежи, снажни генератори и помоћни системи омогућавају несметан наставак рада, што је

изузетно важно током бројних интервенција у Ургентном центру. Сама медицинска опрема је најмодернија опрема која је тренутно доступна на тржишту: у четири операционе сале уграђен је Дрегеров систем „Опера“ који стерилише ваздух изнад оперативног поља; Одељење ургентне интервентне радиологије располаже са савременим ЦТ апаратом захваљујући којем је могуће спровођење брзе радиолошке дијагностике; Одељење анестезије и интензивне медицине поседује савремене апарате за анестезију, апарате за механичку вентилацију плућа, континуирани неинвазивни и инвазивни мониторинг, инфузионе пумпе и дигинфузе; Одељење ургентне интерне медицине у свом саставу има и кабинет за ургентну ендоскопску дијагностику током које је могуће вршити континуирани мониторинг виталних функција и примену аналгоседације; Одељење за лабораторијску дијагностику поседује *SeptiFast* – апарат који омогућава брзу идентификацију специјуса патогена изазивача инфекције крви што је од непроцењивог значаја за благовремено и адекватно започињање лечења најтежих болесника.

У приземљу зграде Ургентног центра налазе се хируршка, интернистичка, неуролошка и реанимациона амбуланта, амбуланта за

детоксикацију, лабораторија, РТГ, УЗ и ЦТ дијагностика, сала за мале хируршке интервенције, гипсаона, кабинет за ендоскопске интервенције, собе за опсервацију као и пространа чекаоница.

Стационарни део Ургентног центра смештен је на првом и другом спрату. Укупан постељни фонд је 46 кревета од чега се 27 кревета налази у виду јединица интензивног лечења нивоа II (хирургија, интерна медицина, неурологија), док је 19 кревета предвиђено за болеснике из свих грана медицине – јединица интензивног лечења нивоа III у оквиру које се налази и операциона сала.

На трећем спрату Ургентног центра налази се модерни операциони блок са четири операционе сале и простором за непосредни постоперативни надзор болесника.

Одељења Ургентног центра су: Одељење ургентне хирургије, Одељење анестезије и реанимације, Одељење ургентне интерне медицине, Одељење ургентне неурологије, Одељење за ургентну лабораторијску дијагностику, Одељење операционих сала, Одсек за ургентну радиологију, Апотека, Техничка служба, Одељење немедицинских служби.

Ургентни центар Клиничког центра Војводине отворен је 24 сата у току дана, 365 дана у години за све грађане Војводине али и шире.

За адекватно решење ургентних ситуација, одлучују степен ургентности и високи степен медицинских и техничких могућности Ургентног центра. Интердисциплинарним приступом рада у Ургентном центру, тимским радом лекара, медицинског и немедицинског особља, већом универзалношћу и високим стандардом с обзиром на уређење и опрему медицинских радних просторија, Ургентни центар омогућува бржи и ефикаснији проток пацијената јер обједињава све ургентне службе Клиничког центра Војводине.

Ургентни центар је топлотом везом спојен са Клиником за интерне болести између првог и другог спрата, што такође доприноси бржем обављању најхитнијих медицинских захвата.

Све ово омогућава да се грађани Војводине који долазе у Ургентни центар Клиничког центра Војводине лече у складу с највећим европским и светским стандардима. О томе сведоче статистички показатељи, економске анализе, бројне изјаве захвалности болесника, али и признања као што су Повеља Капетан Миша Анастасијевић коју додељује Привредна комора.

Од дана отварања до 31. 3. 2017. године, у Ургентном центру Клиничког центра Војводине прегледан је 625.691 болесник. Највише болесника је прегледано у Амбуланти ургентне хирургије и то 445.593 болесника, Амбуланти ургентне интерне медицине 70.276 болесника, Амбуланти ургентне неурологије 64.723.

У оквиру Ургентног центра ради и Амбуланта за детоксикацију у којој је укупно урађено 1.233 интервенције детоксикације: у току 2011. године 648, док је за првих седам месеци ове године обављено 585 интервенција.

Укупно је извршено 775.154 лабораторијске услуге.

На Одељењу за ургентну радиологију Ургентног центра укупно је урађено 251.002 РТГ, 54.304 ЦТ и 111.650 УЗ прегледа.

Укупно је урађено 72.524 мале хируршке интервенције. Постављене су 41.833 гипсане имобилизације.

Информациони пулт Ургентног центра

У Кабинету за ургентну ендоскопију обављено је 5.099 гастроскопија, 1.669 колоноскопија, 1.143 ЕРЦП интервенција, 107 перкутаних ендоскопских гастростома, пласиране су 143 тролуменске сонде.

Преко амбуланти Ургентног центра хоспитализован је укупно 33.051 болесник: од тог броја 50,6% болесника примљено је на лечење у Ургентни центар, док је 49,4% болесника задржано на даљем лечењу у осталим организационим јединицама Клиничког центра Војводине. Из наведених података се може закључити да је попуњеност постељних капацитета Ургентног центра Клиничког центра Војводине износила 100%. Од свих болесника примљених на лечење у Ургентни центар, највише пријема је забележено у јединици интензивне терапије ниво II (ургентна хирургија, интерна медицина и неурологија), док су остали лечени у јединици интензивне терапије ниво III.

У Ургентном центру Клиничког центра Војводине у протеклом периоду обављено је 29.306 хируршких интервенција: од тога највише је било абдоминалних хируршких интервенција 10.511, ортопедских 6.323, васкуларних 2.430, неурохируршких 2.389, а следе их хируршке интервенције из домена пластичне и реконструктивне хирургије, максилофацијалне хирургије и урологије. Урађене су и 44 експлантације са

болесника код којих је утврђена и потврђена мождана смрт.

У Ургентном центру се, континуирано, спроводи епидемиолошки надзор који обавља Институт за јавно здравље Војводине.

Према статистичким показатељима о степену искоришћености болничких постеља који се спроводи на месечном нивоу, просечна дневна заузетост постеља у Ургентном центру је 100%.

Притом је ангажовано 0,31% медицинских сестара/техничара по једном болничком кревету.

Један од приоритета Ургентног центра је даље унапређење рада и организације у пружању ургентних здравствених услуга, као и сарадња са другим здравственим установама ради заједничког учествовања у подизању нивоа здравствене заштите у целој Покрајини.

У плану је и повећање броја потребних кадрова и увођење нових метода лечења за све врсте ургентних стања и обољења, а према светским критеријумима и стандардима.

Најбитније је задовољство корисника, те ће запослени у Ургентном центру и даље радити на побољшању услуга свим пацијентима којима је потребна ова врста лечења, по принципима добре клиничке праксе и највишим светским стандардима.

ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА - ОДСЕК ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ

Интерна ревизија је нова професија коју обављају **овлашћени интерни ревизори** у јавном сектору. То је активност која пружа независно објективно уверавање и консултантска активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације. Помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање организацијом.

У одлуци Савета Европске уније од 13. фебруара 2008. године као један од приоритетних захтева у вези са финансијском контролом у јавном сектору наведено је формирање функционално и организационо независних организационих јединица интерне ревизије. Одлуком Владе Републике Србије од 9. октобра 2008. године, ступила је на снагу Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији. Министарство финансија је 2011. године донело законски акт (Правилник) о интерној ревизији у коме су прописани начини поступања и извештавања интерне ревизије у јавном сектору.

Управни одбор Клиничког центра Војводине је 24. 4. 2015. године донео Одлуку о изменама и допунама Статута са циљем формирања нове организационе јединице под називом Одсек за интерну ревизију. Министарство здравља је 27. 10. 2015. године дало позитивно мишљење на изменама и допунама статута КЦВ, што је кроз своју сагласност 18. 11. 2015. године потврдила и Влада АПВ. На основу свега изнетог, стекли су се услови за формирање најмлађе организационе јединице у оквиру Клиничког центра Војводине под називом Одсек за интерну ревизију.

Одсек за интерну ревизију је организован на највишем хијерархијском нивоу, те је организационо и функционално директно и искључиво

одговоран директору Клиничког центра Војводине.

Треба напоменути да Клинички центар Војводине као здравствена институција на терцијарном нивоу представља авангарду што се тиче имплементирања интерне ревизије кроз праксу. Клинички центар Војводине је прва здравствена институција која је формирала независну организациону јединицу интерне ревизије по међународним прописима и на тај начин поставила нормативе у савременој и модерној контроли трошења новца пореских обавезника.

Одсек за интерну ревизију броји два извршиоца. Руководилац одсека и овлашћени интерни ревизор у јавном сектору Бранислав Јуришин и интерни ревизор у процесу обуке Биљана Пољачки.

У нади да ће ОЈ Одсек за интерну ревизију представљати кључно обележје модерног финансијског управљања у Клиничком центру Војводине.

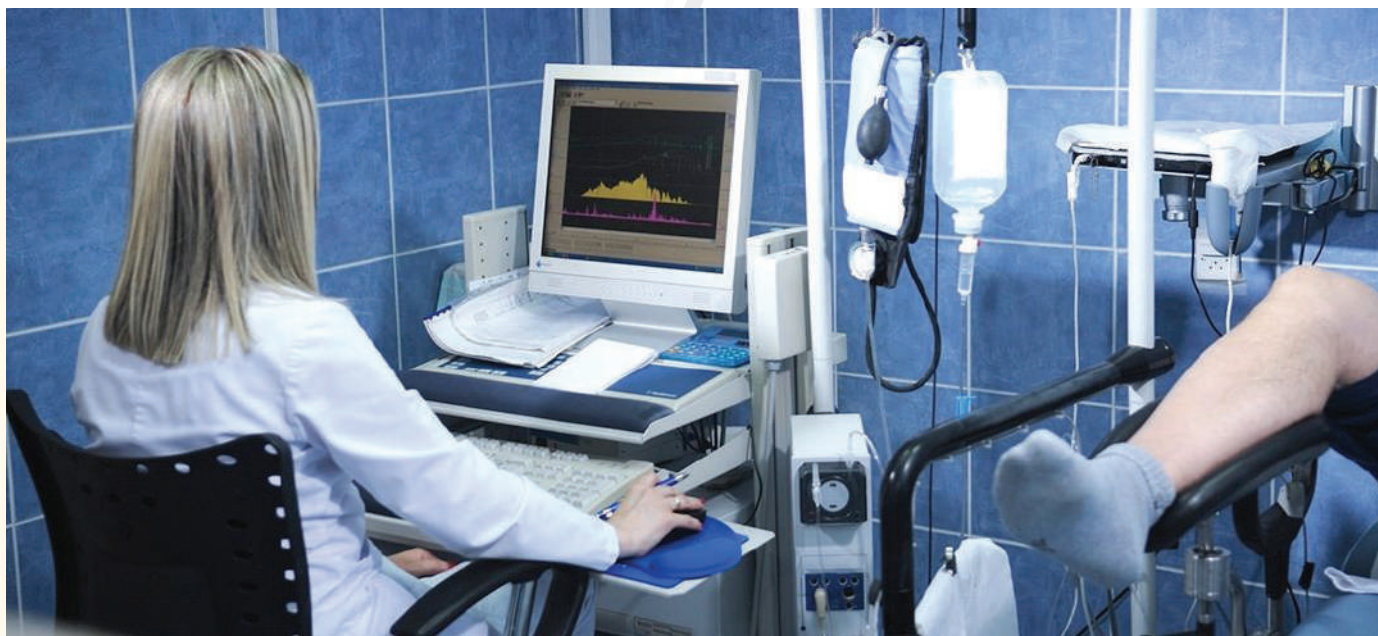

Овлашћени интерни ревизор
Бранислав Јуришин

АКТУЕЛНОСТИ

Клиника за урологију Клиничког центра Војводине – једина установа која ради уроинамичка испитивања

Клиника за урологију је једина здравствена установа у Војводини која ради уроинамичко испитивање, (скраћено – уроинамика) које се бави испитивањем бешике и суседних мишића када су искориштене све стандардне дијагностичке методе, а још увек се не зна узрок поремећаја мокрења.

Инконтиненција урина јесте невољно отицање урина из бешике. Око 30% жена старијих од 50 година има овај проблем, али се тек свака десета јави лекару због тога. Годинама уназад проблем је био што лекари нису имали начин да поставе тачну дијагнозу и да утврде коме би операција могла помоћи пре саме хируршке интервенције. Данас више није тако. Уроинамичко испитивање омогућава да се утврди тачно која врста „бежања мокраће“ је у питању. Тек када се то уврди, могуће је прецизно одредити начин лечења: вежбе, лекови, стимулације струјом, мала интервенција или већа операција.

Ако треба оперисати, на основу овог испитивања се може утврдити тачно која операција би била најпогоднија, и шта од операције пацијент може да очекује.

Уроинамичко испитивање није један поступак већ скуп неколико различитих метода. Не примењују се све методе код сваког пацијента, јер би то било дуготрајно, скупо и беспотребно. Неинвазивна испитивања су једноставна, јефтина и дају обиље корисних података, на основу којих се одлучује да ли је уопште потребно излагати пацијента скупљем и непријатнијем испитивању. Ако је потребно, инвазивно испитивање се посебно заказује и захтева пласирање једног танког катетера у бешику и једног танког катетера у анус. Након урађеног инвазивног испитивања лекар је у могућности да утврди тачан узрок тегоба са мокрењем и начин даљег лечења.

Посета делегације Гомеља

У склопу обележавања Дана Града Новог Сада, данас је Клинички центар Војводине угостио делегацију из града Гомеља у Белорусији, у саставу: г. Алејинков Дмитри, начелник управе Градске општине „Советски“, г. Забијако Владислав, директор АД „Кирмаш“ и др Терешко Александар, главни лекар белоруског Института за онкологију, који су имали прилику да се упознају са радом Ургентног центра КЦВ. Домаћини су били проф. др Золтан Хорват члан Градског већа за здравство испред града Новог Сада, проф. др Едита Стокић, помоћник директора за здравство КЦВ, и проф. др Игор Митић, управник Ургентног центра КЦВ. Осим обиласка Ургентног центра, уприличена је презентација најсавремених хируршких захвата који се раде у КЦВ, што је био само део дијагностичких и терапијских процедура које се спроводе код нас, посебно у лечењу малигних болести, с обзиром да је КЦВ велика здравствена терцијарна установа.

Проф. др Хорват је истакао да се у КЦВ раде најтеже операције и највећи број онколошких операција, поготово неке које се искључиво раде код нас, из области максиларнофацијалне, васкуларне, ортопедске хирургије, неурохирургије и све врсте ургентних абдоминалних онколошких интервенција. Том приликом, излагали су: проф. др Петар Вулековић, управник Клинике за неурохирургију, проф. др Александар Кираљ, управник Клинике за максиларнофацијалну и оралну хирургију, проф. др Мирослав Миланков, управник Клинике за ортопедску хирургију и трауматологију, проф. др Дејан Иванов – управник Клинике за абдоминалну, ендокрину и трансплантациону хирургију и доц. др Драган Николић, начелник ургентне хирургије УЦ.

Гостопримство којим је КЦВ угостио делегацију из Белорусије само је део будуће сарадње која ће се остваривати кроз научну и стручну сарадњу.

Колеге из Израела у посети код нас

Клинички центар Војводине угостио је данас запослене Министарства здравља из Израела који су били у посети нашој земљи. Домаћини су били проф. др Едита Стокић – помоћник директора за здравство и проф. др Игор Митић – управник Ургентног центра. С обзиром да је КЦВ једина терцијарна установа у Војводини, гости су имали прилику да се упознају са организацијом рада и функционисања појединих служби КЦВ, а посебно Ургентним центром.

Корак ка сарадњи

Клинички центар Војводине угостио је данас колеге из Црне Горе, Зорицу Ковачевић, дипломираног правника, директорку Клиничког центра Црне Горе и др Јевту Ераковића, председника одбора директора КЦЦГ. Овом приликом су домаћини, проф. др Петар Сланкаменац, в. д. директора КЦВ, и проф. др Едита Стокић, помоћник директора за здравство, гостима уприличили обилазак Клиничког центра Војводине.

Механичка тромбектомија

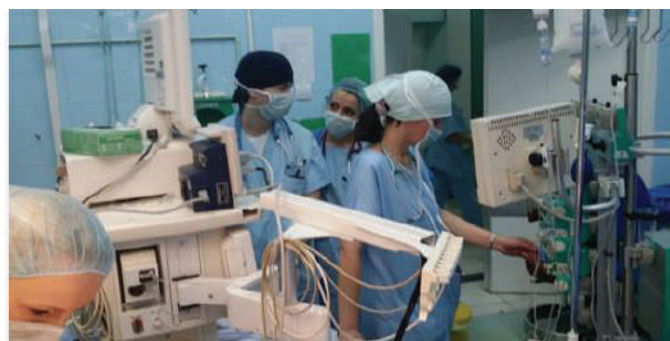
У КЦВ је у ноћи између петка и суботе изведена прва механичка тромбектомија можданих артерија! Тим Одељења Ургентне неурологије Ургентног центра, захваљујући добро обученим тимовима са Клинике за неурологију, Одељења ургентне неурологије, Клинике за радиологију, као и Клинике за анестезију и интензивну терапију, успешно је применио методу која је сада изведена први пут у неком клиничком центру у Србији.

Механичка тромбектомија можданих артерија представља најсавременију методу лечења акутног исхемијског можданог удара и подразумева механичку реканализацију оклудираних ендокранијалних артерија екстракцијом тромба. Уколико се изведе у одговарајућем временском интервалу (унутар првих 6 сати од појаве симптома), оваква интервенција смањује ризик од настанка инфаркта мозга и омогућава бољи опоравак пацијента. За извођење ове методе лечења, поред техничких предуслова и опремљености установе, неопходна је висока стручност, едукованост и уиграност мултидисциплинарног тима састављеног од неуролога, интервентних радиолога, анестезиолога, медицинских сестара/техничара, рендген-техничара и анестетичара. Рано препознавање симптома можданог удара и брз транспорт пацијента у јединицу за мождани удар представља предуслов за успешну примену терапије.

С поносом истичемо да је интервентни тим у саставу: асист. др Александар Јовановић – неуролог, начелник Одељења ургентне неурологије УЦ; асист. др Лоранд Сакалаш, неуролог; др Санела Поповић, неуролог; др Драган Анђелић, радиолог; др Станко Човић, радиолог; др Северина Зјалић, анестезиолог; Јелена Никовић, организациона сестра Одељења ургентне неурологије УЦ; Снежана Пешић, медицинска сестра; Немања Дондић, медицински техничар са Одељења ургентне неурологије УЦ; Бојан Сењов, анестетичар и рендген-техничари Светлана Марић и Биљана Кијановић, функционисао савршено и у потпуности оправдао репутацију високостручне установе у којој ради. Успешном спровођењу целе процедуре значајно су допринеле медицинске сестре са Одељења ургентне неурологије, које су учествовале у збрињавању и нези пацијената на самом одељењу.

Операција на мозгу пацијента у будном стању

Унапређујући знања и вештине, уз набавку савремених медицинских микроскопа и апарата, лекари и особље Клинике за неурохирургију КЦВ својим пацијентима пружају услуге по највишим светским стандардима. У последње две деценије ове изузетно захтевне операције на мозгу, некада ризичног исхода, постале су хируршки захвати с могућношћу очувања и унапређења најфинијих можданих функција. Од пре две године, КЦВ је први почео да изводи операције тумора мозга код пацијената у будном стању, при чему се уз помоћ неурофизиолошког мониторинга мапирају мождани центри за говор, и током саме интервенције се разговара са пацијентом. Клиника за неурохирургију КЦВ је једина у региону која већ пет година уназад изводи стереотаксичне биопсије тумора мозга, што омогућава адекватно усклађивање даље терапије. Више од 150 пацијената је оперисано због тумора хипофизе и базе лобање минимално инвазивним ендоскопским приступом кроз нос, практично без хируршког реза и са значајно скраћеним периодом опоравка. Услед свега поменутог формиран је мултидисциплинарни тим који сачињавају неурохирург, анестезиолог, ендокринолог, оториноларинголог, неуропатолог, психолог, радиолог и други, који свакодневно доносе одлуке ради ефикаснијег лечења пацијената.

Изведена прва операција колена код хемофиличара

Поводом прве операције колена код хемофиличара у КЦВ овај немали подвиг представили су: проф. др Едита Стокић, помоћник директора за здравство КЦВ, проф. др Ивана Урошевић, управник Клинике за хематологију, прим. др Веселин Бојат, доц. др Владимир Хархаји и др Предраг Рашовић – са Клинике за ортопедију, и др Пеђа Живановић – са Клинике за медицинску рехабилитацију.

У Војводини има око 150 одраслих пацијената са хемофилијом, који се у највећем броју лече на Клиници за хематологију КЦВ, где је 2011. године, захваљујући донацијама међународне фондације, отворен Кабинет за хемофилију. Лечење хемофилије је комплексно, мултидисциплинарно и скупо. На првом месту се овим пацијентима баве хематолози. Третман подразумева супституцију одговарајућег фактора, како би се превенирала појава крварења и касних компликација. Свеобухватно лечење ових пацијената подразумева окупљање тима разних специјалности, у првом реду физијатара, инфектолога, ортопеда, психолога... Код узнапредовалих случајева развијају се тешке контрактуре зглобова

и у завршној фази, дегенеративне промене које захтевају и хируршко лечење.

На Клиници за ортопедску хирургију КЦВ је 17. маја 2017. године урађена прва таква операција. Пацијенту старом 31 годину уграђена је примарна тотална протеза левог колена због изражене дегенеративне хемофилијске артропатије. Операција је захтевала да припрему пацијента првенствено обавља хематолог (како би вредности фактора коагулације биле у терапијском опсегу), али и физијатра. Тим ортопедских хирурга, на челу са прим. др Веселином Бојатом, извршио је овај захват. Сама операција и непосредни постоперативни ток протекли су уредно.

Оваквим приступом пацијентима са хемофилијом, формирањем тима лекара, као и значајном подршком Управе, КЦВ је стекао услове да буде Европски центар за свеобухватно лечење хемофилије (*Comprehensive Care Center*). У наредним месецима очекује се укључивање КЦВ и у *twining* програм са Универзитетском ортопедском клиником у Будимпешти, под покровитељством Светске федерације за хемофилију (*WHF*).

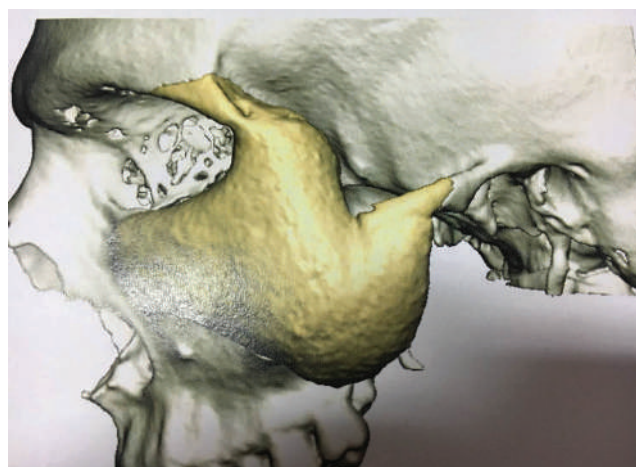
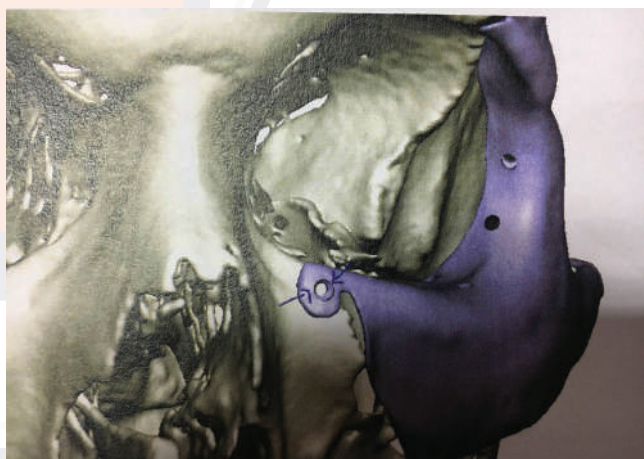
Прва уградња титанијумских имплантата – велики корак на пољу реконструкције деформитета костију лица и базе лобање

У сарадњи са новосадским Природно-математичким факултетом и велшким Универзитетом у Кардифу, тим лекара Клинике за максилофацијалну хирургију КЦВ извео је хируршку уградњу индивидуализованог титанијумског имплантата – јединствен захват, који још није рађен код нас.

Младом пацијенту са урођеним деформитетом, бенигним тумором који је захватио јагодичну кост, услед чега се она константно увећавала и никада не би престала да расте, у новембру је уклоњен тумор, а сада је операцијом уграђен титанијумски имплантат којим су надомештени јагодична и део слепоочне кости. За интервенцију је била неопходна ЦТ дијагностика и ти су налази послати проф. др Игору Будаку на Природно-математички факултет. Тамо је, уз сагласност пацијента, направљен 3Д модел, на основу ког је урађена реконструкција и дела који треба одстранити и дела који треба надоместити. Од велшких колега, предвођених проф. др Домиником Егбиром, начелником Хируршке протетике и дизајна Универзитета у Кардифу, без накнаде су добијени граничници до којих је одстрањена

кост, што је било веома важно да би се сачувало око. Наши лекари су операцијом која је трајала око три сата, постигли потпуну симетрију лица, уз изузетно задовољство пацијента.

Први пут је уградњом титанијумских имплантата реконструисан дефект, а предност овог материјала су многобројне – не прави проблеме у организму, нема алергијских реакција нити инфекција. Индикације за реконструкцију су дефекти настали као последица одстрањивања тумора (бенигну или малигну), деформитета лица и вилица, након трауматских повреда или у склопу деформитета који захватају кости лица, вилице и лобање. Предности овог захвата су вишеструке јер се једном хируршком интервенцијом може решити проблем реконструкције лица, који је естетски и функционално идеалан за пацијента, са мањим могућностима компликација, а да је притом период опоравка далеко краћи него код досадашњих метода операција.

КЛИНИКА ЗА ГИНЕКОЛОГИЈУ И АКУШЕРСТВО КЦВ ЛЕЧЕЊЕ НЕПЛОДНОСТИ

Проф. др Тихомир Вејновић

Према Светској здравственој организацији (СЗО) право на здравље, а тиме и репродуктивно здравље, једно је од основних људских права. Неплодност се дефинише као болест и подразумева примену мера и поступака у циљу њеног лечења. Она представља здравствени, психолошки и социолошки проблем који доводи до различитих кризних стања како појединца, тако и друштва у целини. Тимски рад у здравству омогућава да се она посматра мултидисциплинарно, као партнерски проблем, те да се са различитих аспеката сачува ментално и физичко здравље, добро социјално функционисање, радна ефикасност и истовремено дође до крајњег решења њиховог проблема, остваривање здравог потомства. Имајући у виду трендове повећања ове појаве у свету и код нас, можемо бити сигурни да се данас у Србији са неплодношћу суочава око 17% свих партнерских заједница а за око 50% свих

случајева неплодности вантелесна оплодња (ВТО = ИВФ) једини је могући начин остваривања родитељства. Вантелесна оплодња се препоручује тек уколико друге једноставније методе лечења нису дале резултат. Она није конкуретна, већ комплементна другим методама лечења неплодности. Данас је широм света постала општеприхваћена метода лечења која је омогућила рађање више од пет милиона деце широм света.

Вантелесна оплодња у Новом Саду

На нашој клиници овом методом рођено је прво дете 1990. године и од тада се она уводи као једна од метода лечења неплодности која данас, захваљујући софистицираној опреми коју Клиника поседује и обученом тиму који то изводи, даје изванредне резултате који се могу поредити са светским резултатима. Од 2006. године Клинички центар Војводине је укључен у Национални програм вантелесне оплодње Министарства здравља РС а прве бебе (близанци Јелена и Горан) из овог програма рођене су управо на нашој клиници јуна 2007. године.

Законом о биомедицински потпомогнутом оплођењу (БМПО) Републике Србије из 2009. године прецизирани су критеријуми техничко-просторне и кадровске опремљености установа у обављању ове делатности. Клинички центар Војводине је пионир и до данас једина државна установа која спроводи поступке БМПО на територији Војводине и годинама уназад ради највећи број поступака вантелесне оплодње у односу на друге државне установе у држави. У 2016. години урађено је 513 поступака, највише у Србији.

Поступци БМПО захтевају мултидисциплинаран приступ уз ангажовање кадра различитог профила и неопходност високог нивоа

Конференција за новинаре

просторно-техничке опремљености и обучености кадра за успешно извођење процедура. Клинички центар Војводине такође представља референтну установу у едукацији кадра свих профила за територију Војводине и шире, што је потврђено бројним научним и стручним едукативним активностима које је реализовао тим за БМПО КЦВ.

Лекари су високоспецијализовани за област хумане репродукције, са супспецијализацијама из области стерилитета и фертилитета и репродуктивне ендокринологије, а биолози су завршили додатне мастер програме из репродуктивне ембриологије. Такође, средњи медицин-

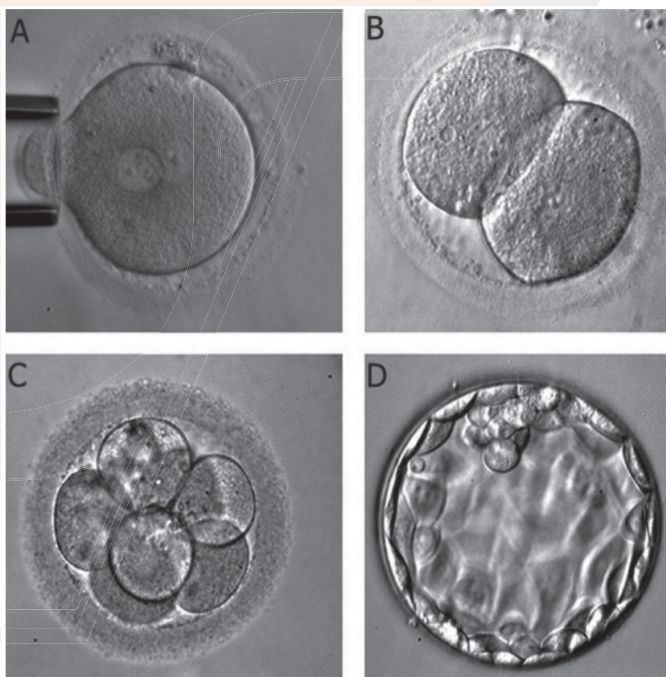
ски кадар, поред здравствене неге је обучен за саветодавни рад и свакодневну телефонску подршку у вези са питањима о проблемима стерилитета.

Едукација кадра, лекара и биолога, спроведена је у еминентним универзитетским центрима, уз редовне студијске боравке и усавршавања у водећим центрима за хуману репродукцију у Европи, али и Америци и Азији.

Спектар активности обухвата бројне дијагностичке и терапијске процедуре као и саветодавни рад у оквиру остваривања и регулације фертилности. Практично износећи то су: дијагностика стерилитета, лапароскопске и хистероскопске операције са циљем успостављања фертилности жене, примена техника асистиране репродукције, решавање случајева ендокринолошке проблематике са упливом на репродуктивну функцију.

Посебни програми здравствене заштите Покрајинске Владе

Покрајинска Влада подржала је два нова програма која се у реализацији са Институтом за здравствену заштиту деце и омладине спроводе на нашој клиници – преинплантациона генетска дијагностика (ПГД) и програм онкофертилитета ради прецизне пренаталне дијагностике и очувања фертилности код онколошких пацијената.

Једнодневна дијагностика стерилитета

Посебно је потребно истаћи једнодневну дијагностику проблематике стерилитета. Идеја за овакав приступ дијагностици настала је из потребе што једноставнијег приступа и скраћивања пута који су пацијенти пролазили у дијагностици стерилитета јер је сасвим било уобичајено да је овај период до коначне дијагнозе брачног стерилитета трајао и више година. У оквиру једнодневне дијагностике спроводи се хистероскопска и провера путем трансвагиналне ендоскопије, интегритета и актуелног статуса репродуктивних органа пацијенткиње уз анализу спермограма партнера и хормонског статуса пацијенткиње. На тај начин врло брзо се долази до радне дијагнозе брачног стерилитета и пацијенткиња се према алгоритму упућује на корективне хируршке процедуре или се саветује примена техника асистираних репродукција (AIH, IVF, IVF/ICSI).

План активности у наредном периоду је проширење спектра лапароскопских операција, не само у склопу испитивања и лечења стерилитета, већ у правцу скоро свих могућих гинеколошких операција применом минимално инвазивне технике.

ICSI метода

Оперативно лечење стерилитета

На Одељењу брачног стерилитета спровode се све ендоскопске операције (лапароскопија и хистероскопија) и класичне операције резом из различитих разлога. Одлука о врсти операције зависи од лекара, могућности извођења одређеног типа операција и договора са пацијентом. Ендоскопске процедуре у нашим условима изводи, на најсавременијој опреми, високостручан и обучен кадар.

Лапароскопијом се могу оперисати цисте јајника, миоми материце, болни синдроми, прираслице, операције на јајоводима, ванматеричне трудноће и остало.

Хистероскопијом се могу решавати патолошке промене у шупљини материце, као што су миоми, полипи, узимање исечка код неуредних крварења из материце и остало. Такође је уведена и нова метода за експлорацију органа мале карлице **трансвагинална лапароскопија**. Све ендоскопске операције имају своје предности у односу на класичне операције резом, а то су: минимално инвазиван хируршки захват, мања траума органа и ткива, мањи број постоперативних прираслица, бржи постоперативни опоравак, бољи естетски učinak на кожи, кратак боравак на Клиници.

Клиника са гинекологијом и акушерством

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ВОЈВОДИНЕ

21000 Нови Сад, Хајдук Вељкова 1, Војводина, Србија
Телефонска централа: +381 21/484 3 484
www.kevrs, e-mail: uprava@kevrs

Датум: 09.12.2016.

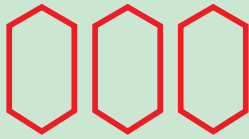
МИСИЈА КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА ВОЈВОДИНЕ

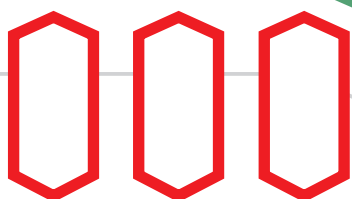
Клинички центар Војводине је високо специјализована здравствена установа терцијарног нивоа, која пружа здравствене услуге применом савремених и светски признатих дијагностичких и терапијских процедура и метода лечења. Здравствену заштиту пружа у оквиру амбулантно поликлинничког и клиничког лечења пацијената. Клинички центар Војводине за циљ има континуирано побољшање квалитета пружања здравствених услуга кроз научно истраживачку и едукативну делатност.

Континуираним развојем, унапређењем своје делатности, поштовањем закона и прописа који штите здравље и гарантују безбедност корисника и особља испуњава своју мисију, која се односи на стручну бригу о здрављу сваког пацијента са хуманим односом према човеку и поштовањем права пацијента и етичких принципа и кодекса.

ВИЗИЈА КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА ВОЈВОДИНЕ

Обезбеђивање здравствене заштите терцијарног нивоа применом најсавременијих дијагностичких и терапијских метода у складу са постигнутим највишим стандардима квалитета у обављању здравствене, научно истраживачке и едукативне делатности.

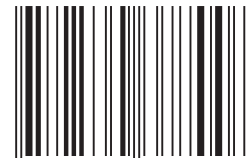

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ВОЈВОДИНЕ
УРГЕНТНИ ЦЕНТАР

ISSN 2560-3779

9 772560 377007